GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2025 m. rugsėjo 18 d.[1]

Sujungtos bylos C-188/24 ir C-190/24

WebGroup Czech Republic, a.s,
NKL Associates s. r. o.
prieš
Ministre de la Culture,
Premier ministre (C-188/24),
dalyvaujant:
Osez le féminisme !
Le mouvement du Nid,
Les effronté-E-S
ir
Coyote System
prieš
Ministre de l'Intérieur et des Outre-mer,
Premier ministre (C-190/24)

(*Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Elektroninė prekyba – Direktyva 2000/31/EB – Informacinės visuomenės paslaugos – Koordinuojama sritis – Baudžiamosios teisės aktai, kuriais bendrai draudžiama teikti pornografinį turinį nepilnamečiams – Draudimas perduoti naudotojų pateiktą informaciją“

I. Įvadas

1. Šiais prašymais priimti prejudicinį sprendimą jį pateikęs teismas Teisingumo Teismo klausia, kokiais būdais informacinės visuomenės paslaugos paskirties valstybė narė galėtų kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam šios paslaugos teikėjui taikyti nacionalines priemones, priskiriamas pirmosios valstybės narės teisės sistemai.

[1] Originalo kalba – prancūzų.

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Direktyva 2000/31/EB

2. Direktyvos 2000/31/EB[2] 1 straipsnio „Tikslas ir taikymo sritis“ 2 ir 5 dalyse nustatyta:

„2. Šia direktyva derinamos, kiek reikalinga 1 dalyje nustatytiems tikslams pasiekti, kai kurios nacionalinės nuostatos dėl informacinės visuomenės paslaugų, susijusios su vidaus rinka, paslaugų teikėjų steigimusi, komerciniais pranešimais, elektroninėmis sutartimis, tarpininkų atsakomybe, elgesio kodeksais, ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka, teisminėmis priemonėmis ir valstybių narių bendradarbiavimu.

<...>

5. Ši direktyva netaikoma:

a) mokesčių srityje;

b) sprendžiant klausimus, susijusius su informacinės visuomenės paslaugomis, kurias reglamentuoja direktyvos 95/46/EB[3] ir 97/66/EB[4];

c) sprendžiant klausimus, susijusius su kartelių teisės reglamentuojamais susitarimais ar praktika;

d) šiai informacinės visuomenės paslaugų veiklai:

– notarų ar lygiaverčių profesijų atstovų veiklai tiek, kiek ji tiesiogiai ir specifiniu ryšiu susijusi su valstybinių įgaliojimų vykdymu,

– atstovaujant klientui ir ginant jo interesus teismuose,

– lošimų veiklai, susijusiai su piniginės sumos statymu žaidžiant atsitiktinumo principu grindžiamus žaidimus, įskaitant loterijas ir lažybų sandorius.“

3. Šios direktyvos 2 straipsnio „Apibrėžimai“ h punkte numatyta, kad šioje direktyvoje:

„koordinuojama sritis“ – tai reikalavimai, nustatyti valstybių narių teisinėse sistemose, kurios taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba informacinės visuomenės paslaugoms neatsižvelgiant į tai, ar jie yra bendro pobūdžio, ar konkrečiai joms skirti;

i) koordinuojama sritis susijusi su reikalavimais, kuriuos paslaugų teikėjas turi įvykdyti:

2 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399).

3 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995, p. 31; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 15 t., p. 355).

4 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos telekomunikacijų sektoriuje (OL L 24, 1997, p. 1).

– pradėdamas verstis informacinės visuomenės paslaugų veikla, pavyzdžiui, reikalavimai dėl kvalifikacijos, leidimo ar pranešimo,

– versdamasis informacinės visuomenės paslaugų veikla, pavyzdžiui, reikalavimai dėl paslaugų teikėjo elgesio, reikalavimai dėl paslaugų kokybės arba turinio, įskaitant tuos, kurie taikomi reklamai ir sutartims, arba reikalavimai dėl paslaugų teikėjo atsakomybės;

ii) koordinuojama sritis neaprėpia tokių reikalavimų kaip:

– reikalavimai, taikomi pačioms prekėms,

– reikalavimai, taikomi prekių pristatymui,

– reikalavimai, taikomi paslaugoms, kurios neteikiamos elektroninėmis priemonėmis.“

4. Šios direktyvos 3 straipsnyje „Vidaus rinka“ nurodyta:

„1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad informacinės visuomenės paslaugos, kurias teikia jos teritorijoje įsisteigęs paslaugų teikėjas, atitiktų toje valstybėje narėje taikomas nacionalines nuostatas, kurios priklauso koordinuojamai sričiai.

2. Valstybės narės negali dėl koordinuojamai sričiai priskiriamų priežasčių riboti laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos priede nurodytoms sritims.

4. Valstybės narės gali imtis priemonių taikyti šio straipsnio 2 dalies išlygas konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, jei įvykdomos tokios sąlygos:

a) priemonės yra:

i) būtinos dėl vienos iš toliau išvardytų priežasčių:

– viešosios politikos [tvarkos], ypač baudžiamųjų nusikaltimų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ir persekiojimo už juos baudžiamąja tvarka, įskaitant nepilnamečių apsaugą ir kovą su bet kokiu neapykantos skatinimu dėl rasės, lyties, religinių įsitikinimų ir tautybės bei atskirų asmenų žmogiškojo orumo žeminimą,

<...>

ii) taikomos konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai, kuri prieštarauja tikslams, nurodytiems i papunktyje, arba kuri kelia itin didelį pavojų, kad šių tikslų nebus paisoma;

iii) proporcingai šiems tikslams;

b) prieš imdamasi šių priemonių ir nepažeisdama teisminių priemonių, įskaitant parengtinį nagrinėjimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus, valstybė narė:

– paprašė šio straipsnio 1 dalyje nurodytos valstybės narės imtis priemonių, ir pastaroji tokių priemonių nesiėmė arba jos buvo nepakankamos,

– pranešė Komisijai ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytai valstybei narei apie savo ketinimą imtis tokių priemonių.

5. Skubos atveju valstybės narės gali taikyti išlygas šio straipsnio 4 dalies b punkte numatytoms sąlygoms. Tokiu atveju apie priemones reikia kuo greičiau pranešti Komisijai ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytai valstybei narei, taip pat nurodyti priežastis, kodėl valstybė narė mano, kad tai yra skubus atvejis.

<...>“

5. Tos pačios direktyvos 12–14 straipsniai, esantys jos II skyriaus „Principai“ 4 skirsnyje „Tarpinių paslaugų teikėjų atsakomybė“, susiję su informacinės visuomenės paslaugų teikėju, kuris vykdo atitinkamai paprasto perdavimo („mere conduit“) veiklą, vadinamąjį podėliavimą („caching“) arba prieglobos veiklą. Šiose nuostatose taip pat nustatytos sąlygos, kuriomis tokie paslaugų teikėjai atleidžiami nuo atsakomybės už informaciją, gautą iš jų paslaugų naudotojų.

6. Konkrečiai kalbant, Direktyvos 2000/31 14 straipsnyje „Informacijos pateikimas internete“ nurodyta:

„1. Kai teikiama informacinės visuomenės paslauga, kurią sudaro paslaugos gavėjo pateiktos informacijos perdavimas ryšio tinklu, valstybės narės užtikrina, kad paslaugų teikėjas nebūtų atsakingas už informaciją, kurią saugo paslaugos gavėjo prašymu, tik tada, jei:

a) teikėjas neturi faktinių žinių apie neteisėtą veiklą arba informaciją ir reikalavimų atlyginti žalą atžvilgiu nežino apie faktus ar aplinkybes, rodančias, kad verčiamasi neteisėta veikla arba teikiama neteisėta informacija

arba

b) teikėjas, gavęs tokių žinių arba apie tai sužinojęs, nedelsdamas panaikina šią informaciją arba atima galimybę ją pasiekti.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma, kai paslaugos gavėjas veikia pagal teikėjo įgaliojimus arba jo kontroliuojamas.

3. Šis straipsnis neturi įtakos teismo arba administracinės institucijos galimybei vadovaujantis valstybių narių teisinėmis sistemomis reikalauti, kad paslaugų teikėjas nutrauktų pažeidimą arba užkirstų jam kelią, jis taip pat neturi įtakos valstybių narių galimybei nustatyti procedūras, reglamentuojančias informacijos panaikinimą arba galimybės ją pasiekti atėmimą.“

7. Šios direktyvos 15 straipsnio „Bendros stebėjimo prievolės nebuvimas“ 1 dalyje numatyta:

„1. Valstybės narės nenustato teikėjams nei bendros prievolės teikiant 12, 13 ir 14 straipsnių reglamentuojamas paslaugas stebėti informaciją, kurią jie perduoda arba saugo, nei bendros prievolės aktyviai domėtis faktais arba aplinkybėmis, rodančiomis nelegalią veiklą.

2. Valstybės narės gali nustatyti prievoles informacinės visuomenės paslaugų teikėjams nedelsiant informuoti kompetentingas viešąsias institucijas apie įtariamą nelegalią veiklą arba informaciją, kurią pateikia jų paslaugų gavėjai, arba prievolę pateikti kompetentingoms

institucijoms, gavus jų prašymą, informaciją, leidžiančią nustatyti jų paslaugos gavėjų, su kuriais jie sudarę informacijos saugojimo sutartis, tapatybę.“

2. Direktyva 2010/13/ES

8. Direktyvos 2010/13/ES [5] 28b straipsnyje nustatyta:

„1. Nedarant poveikio [Direktyvos 2000/31] 12–15 straipsniams, valstybės narės užtikrina, kad jų jurisdikcijai priklausantys dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjai imtųsi atitinkamų priemonių siekdami apsaugoti:

a) nepilnamečius nuo programų, naudotojų sukurtų vaizdo įrašų ir komercinių audiovizualinių pranešimų, galinčių pakenkti jų fiziniam, psichiniam ar doroviniam vystymuisi, laikantis 6a straipsnio 1 dalies;

<...>

3. 1 ir 2 dalių tikslais atitinkamos priemonės nustatomos atsižvelgiant į atitinkamo turinio pobūdį, žalą, kurią jis gali sukelti, apsaugotinų asmenų kategorijos ypatumus, taip pat susijusias teises ir teisėtus interesus, įskaitant dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėjų ir naudotojų, kurie sukūrė arba įkėlė turinį, teises ir teisėtus interesus, taip pat viešąjį interesą.

Valstybės narės užtikrina, kad tokias priemones taikytų visi jų jurisdikcijai priklausantys dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėjai. Tos priemonės turi būti tinkamos taikyti ir proporcingos, atsižvelgiant į dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos apimtį ir teikiamos paslaugos pobūdį. Dėl tų priemonių neturi būti nustatomos jokios *ex ante* kontrolės priemonės ar filtruojamas įkeliamas turinys, jei tai neatitinka [Direktyvos 2000/31] 15 straipsnio. Siekiant apsaugoti nepilnamečius, kaip numatyta šio straipsnio 1 dalies a punkte, žalingiausiam turiniui turi būti taikomos griežčiausios prieigos kontrolės priemonės.

Tos priemonės – tai atitinkamai:

a) įtraukti į dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikimo sąlygas 1 dalyje nurodytus reikalavimus ir juos taikyti;

<...>

f) sukurti ir taikyti dalijimosi vaizdo medžiaga platformų naudotojų amžiaus tikrinimo sistemas turinio, galinčio pakenkti nepilnamečių fiziniam, psichiniam ar doroviniam vystymuisi, atžvilgiu;

<...>

h) numatyti galutinių naudotojų valdomas tėvų kontrolės sistemas turinio, galinčio pakenkti nepilnamečių fiziniam, psichiniam ar doroviniam vystymuisi, atžvilgiu;

[5] 2010 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimu, derinimo (Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva) (OL L 95, 2010, p. 1), iš dalies pakeista 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1808 (OL L 303, 2018, p. 69) (toliau – Direktyva 2010/13).

i) sukurti ir taikyti skaidrias, lengvas naudoti ir veiksmingas dalijimosi naudotojų skundų, pateiktų vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėjui dėl d–h punktuose nurodytų priemonių įgyvendinimo, nagrinėjimo ir sprendimo procedūras;

<...>

4. Šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytų priemonių įgyvendinimo tikslais valstybės narės skatina naudoti bendrą reguliavimą, kaip numatyta 4a straipsnio 1 dalyje.

5. Valstybės narės sukuria reikiamus mechanizmus 3 dalyje nurodytų priemonių, kurių ėmėsi dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugos teikėjai, tinkamumui įvertinti. Valstybės narės paveda nacionalinėms reguliavimo institucijoms arba įstaigoms įvertinti tas priemones.

6. Valstybės narės vaizdo medžiagos bendro naudojimo platformos paslaugos teikėjams gali taikyti išsamesnes arba griežtesnes priemones, nei šio straipsnio 3 dalyje nurodytos priemonės. Tvirtindamos tokias priemones, valstybės narės laikosi reikalavimų, nustatytų taikytinoje Sąjungos teisėje, kaip antai [Direktyvos 2000/31] 12–15 straipsniuose ar Direktyvos 2011/93/ES[6] 25 straipsnyje nustatytų reikalavimų.

<...>“.

B. Prancūzijos teisė

1. Byla C-188/24

9. *Code pénal* (Baudžiamasis kodeksas) 227-24 straipsnyje nurodyta:

„Už smurtinio pobūdžio, terorizmą skatinančios, pornografinės informacijos, įskaitant pornografinius vaizdus, į kuriuos įtraukti vienas ar daugiau gyvūnų, arba informacijos, darančios didelę žalą žmogaus orumui ar skatinančios nepilnamečius dalyvauti jiems fizinę grėsmę keliančiuose žaidimuose, sukūrimą, perdavimą, platinimą bet kokiomis priemonėmis ir bet kokioje laikmenoje, arba prekybą tokia informacija baudžiama trejų metų laisvės atėmimo bausme ir 75 000 EUR bauda, jeigu tokią informaciją gali pamatyti arba suvokti nepilnametis.

Kai šiame straipsnyje nurodytos nusikalstamos veikos padaromos rašytinėje ar audiovizualinėje spaudoje arba viešai paskelbiant internete, nustatant atsakingus asmenis taikomos šiuos klausimus reglamentuojančių įstatymų specialiosios nuostatos.

Šiame straipsnyje numatytos nusikalstamos veikos laikomos padarytomis ir tais atvejais, kai nepilnametis gavo prieigą prie pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos tiesiog pareiškęs, kad yra ne jaunesnis kaip 18 metų.“

6 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR (OL L 335, 2011, p. 1).

10. 2020 m. liepos 30 d. *Loi no 2020-936 visant à protéger les victimes de violences conjugales* (Įstatymas Nr. 2020–936 dėl asmenų, nukentėjusių nuo smurto poroje, apsaugos[7], iš dalies pakeisto 2021 m. spalio 25 d. Įstatymu Nr. 2021-1382, (toliau – 2020 m. liepos 30 d. įstatymas)[8] 23 straipsnyje nustatyta[9]:

„Nustatęs, kad asmuo, kuris verčiasi viešo paskelbimo internetu paslaugos teikimo veikla, leidžia nepilnamečiams gauti prieigą prie pornografinio turinio pažeidžiant Baudžiamojo kodekso 227–24 straipsnį, Audiovizualinių ir skaitmeninių ryšių reguliavimo institucijos (ARCOM) vadovas tokiam asmeniui skiria <...> įspėjimą, kuriuo jis įpareigojamas imtis visų priemonių, kad būtų užkirstas kelias nepilnamečiams susipažinti su inkriminuojamu turiniu. <...>

Pasibaigus [15 dienų] terminui, jei įspėjimo nepaisoma ir jei turinys lieka prieinamas nepilnamečiams, [ARCOM] vadovas gali kreiptis į *Tribunal judiciaire de Paris* (Paryžiaus bendrosios kompetencijos teismas) pirmininką, kad šis nurodytų [panaikinti prieigą prie šios paslaugos ir informacijos apie ją pateikimą paieškos sistemoje ar kataloge]“.

11. Šio įstatymo 23 straipsnio taikymo sąlygos patikslintos 2021 m. spalio 7 d. *Décret no 2021-1306 relatif aux modalités de mise en œuvre des mesures visant à protéger les mineurs contre l'accès à des sites diffusant un contenu pornographique* (Dekretas Nr. 2021–1306 dėl priemonių, skirtų apsaugoti nepilnamečius nuo prieigos prie svetainių, kuriose transliuojamas pornografinis turinys, įgyvendinimo tvarkos)[10] (toliau – 2021 m. spalio 7 d. dekretas). Pagal šio dekreto 3 straipsnį „siekdamas įvertinti, <...> ar asmuo, kurio veikla yra teikti viešo paskelbimo internetu paslaugą, suteikia nepilnamečiams prieigą prie pornografinio turinio <...>, Aukštosios audiovizualinių klausimų tarybos vadovas atsižvelgia į šio asmens įdiegto techninio proceso patikimumo lygį, kad įsitikintų, jog naudotojai, norintys naudotis paslauga, yra pilnamečiai“.

2. Byla C-190/24

12. *Code de la route* (Kelių eismo kodeksas) L.130-11 straipsnyje nustatyta:

„I. Jeigu kelyje, nepriklausomai nuo to, ar jis atviras viešajam eismui, ar ne, atliekamas patikrinimas, kurio metu stabdomos transporto priemonės ir juo siekiama atlikti šio kodekso L.234-9 arba L.235-2 straipsniuose arba Baudžiamojo proceso kodekso 78-2-2 arba 78-2-4 straipsniuose numatytas operacijas arba patikrinti, ar vairuotojai ar keleiviai nėra ieškomi pagal teisminių institucijų nurodymą dėl nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų, už kuriuos baudžiama bent trejų metų laisvės atėmimo bausme, ir ar jie nėra įtraukti į to paties kodekso 230-19 straipsnyje nurodytą registrą dėl to, kad kelia grėsmę viešajai tvarkai ar saugumui, arba dėl to, kad yra priimtas sprendimas juos priverstinai patalpinti į psichiatrijos įstaigą arba kad jie pasišalino iš tokios įstaigos, administracinė institucija gali uždrausti bet kuriam pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjui teikiant šią paslaugą perduoti bet kokį šios paslaugos naudotojų pranešimą ar nuorodą, jei šis perdavimas gali leisti kitiems naudotojams išvengti patikrinimo.

Šios I dalies pirmoje pastraipoje nurodytas draudimas perduoti reiškia, kad bet kuris pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos

7 2020 m. liepos 31 d. JORF Nr. 0187.

8 Prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikta tik dalis šios nuostatos teksto.

9 Šios nuostatos tekstas yra tik iš dalies atkartotas prašyme priimti prejudicinį sprendimą.

10 2021 m. spalio 8 d. JORF Nr. 0235.

teikėjas visuose kompetentingos institucijos nurodytuose keliuose arba jų atkarpose sulaiko visų pranešimų ir nuorodų, kurias įprastai persiųstų naudotojams įprastai teikdamas paslaugą, perdavimą. Šio draudimo trukmė negali viršyti 2 valandų, jei patikrinimas kelyje yra susijęs su šio kodekso L.234–9 arba L.235–2 straipsniuose nurodyta operacija, arba 12 valandų, jei jis susijęs su kita šios I dalies pirmoje pastraipoje nurodyta operacija. Draudimas atitinkamuose keliuose arba jų atkarpose negali būti taikomas ilgesniu nei 10 km spinduliu aplink eismo kontrolės punktą, jei jis yra už aglomeracijos ribų, ir 2 km aplink eismo kontrolės punktą, jei jis yra aglomeracijoje.

<...>“

13. To paties kodekso L.130–12 straipsnyje numatyta, kad už jo L.130–11 straipsnyje numatyto draudimo transliuoti pažeidimą baudžiama dvejų metų laisvės atėmimo bausme ir 30 000 EUR bauda.

14. 2021 m. balandžio 19 d. *Décret no 2021-468 du 19 avril 2021 portant application de l'article L. 130-11 du code de la route* (Dekretas Nr. 2021–468, kuriuo įgyvendinamas Kelių eismo kodekso L.130–11 straipsnis)[11] (toliau – 2021 m. balandžio 19 d. dekretas), reglamentuota šio straipsnio įgyvendinimo tvarka. Šio dekreto 1 straipsniu buvo įterptas šio kodekso R.130–12 straipsnis, kuriame, be kita ko, numatyta, kad „[s]prendime uždrausti perduoti tiksliai nurodomi atitinkami keliai ar jų atkarpos ir nustatoma šio draudimo pradžios ir pabaigos data bei laikas“ ir kad „informacija apie draudimą perduoti, išskyrus visą informaciją, susijusią su atitinkamo patikrinimo kelyje priežastimis, pateikiama pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjams per informacinę sistemą <...>“.

III. Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

A. Byla C-188/24

15. Pareiškėjos pagrindinėje byloje, bendrovės *Webgroup Czech Republic* ir *NKL Associates s.r.o.*, kurių buveinė yra Prahoje (Čekijos Respublika), valdo pornografinio pobūdžio interneto svetaines. ARCOM vadovas joms išsiuntė įspėjimą pagal Baudžiamojo kodekso 227–24 straipsnį ir 2020 m. liepos 30 d. Įstatymo 22 straipsnį[12].

16. Kalbant apie Baudžiamojo kodekso 227–24 straipsnį, pažymėtina, kad pagal jį bet kuriam asmeniui draudžiama skleisti pornografinio pobūdžio informaciją, kurią gali pamatyti nepilnametis. 2020 m. liepos 30 d. Įstatymo 22 straipsnyje nurodyta, kad ši nusikalstama veika laikoma padaryta „ir tais atvejais, kai nepilnametis gavo prieigą prie [nagrinėjamos] informacijos tiesiog pareiškęs, kad yra ne jaunesnis kaip 18 metų“. Be to, to paties įstatymo 23 straipsniu, kurio taikymo sąlygos nustatytos 2021 m. spalio 7 d. dekrete, ARCOM vadovui buvo suteikti įgaliojimai įspėti šio draudimo nesilaikantį asmenį.

17. Pareiškėjos pagrindinėje byloje ginčijo tokius įspėjimus *Tribunal judiciaire de Paris* (Paryžiaus bendrosios kompetencijos teismas, Prancūzija)[13] ir kartu kreipėsi į *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija), kaip pirmosios ir galutinės instancijos teismą, dėl 2021 m. spalio

11 2021 m. balandžio 20 d. JORF Nr. 0093.

12 Ši informacija paimta iš *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) viešojo pranešėjo pagrindinėse bylose išvadų, jas galima rasti šio teismo interneto svetainėje adresu https://www.conseil-etat.fr/fr/arianeweb/CRP/conclusion/2024-03-06/453763?download_pdf.

13 Iš Komisijos rašytinių pastabų matyti, kad šis teismas sustabdė bylos nagrinėjimą, kol bus baigtas procesas prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme.

7 d. dekreto nuostatų panaikinimo. Grįsdamos skundą jos, be kita ko, rėmėsi Sąjungos teisės pažeidimu. Tas pats pagrindas buvo nurodytas ir reiškiant prieštaravimą dėl 2020 m. liepos 30 d. įstatymo nuostatų. Siekdamas priimti sprendimą, minėtas teismas sujungė abi bylas dėl minėtų skundų.

18. Savo skunduose pareiškėjos pagrindinėje byloje, be kita ko, teigia, kad buvo pakenkta Direktyvos 2000/31 tikslams, nes 2021 m. spalio 7 d. dekreto nuostatose nustatytos bendro ir abstraktaus pobūdžio priemonės, skirtos bendrai apibūdintai konkrečių informacinės visuomenės paslaugų kategorijai ir taikomos visiems šios kategorijos paslaugų teikėjams.

19. Atsižvelgiant į ginčo dalyką ir pobūdį, įstoti į pagrindinę bylą leista kelioms asociacijoms, be kita ko, *Les effronté-E-S*, kuri teigia, kad pareiškėjų pagrindinėje byloje nurodyti pagrindai yra nepagrįsti.

20. Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar baudžiamosios teisės nuostatos, visų pirma bendrosios ir abstrakčios nuostatos, pagal kurias tam tikri veiksmai laikomi nusikalstama veika, už kurią gali būti persekiojama, turi būti laikomos patenkančiomis į [Direktyva 2000/31] „koordinuojamą sritį“, kai jos gali būti taikomos tiek informacinės visuomenės paslaugų teikėjo, tiek bet kurio kito fizinio ar juridinio asmens veiksmams, ar vis dėlto, kadangi šios direktyvos vienintelis tikslas – suderinti tam tikrus šių paslaugų teisinius aspektus, nederinant pačios baudžiamosios teisės srities, ir ja nustatomi tik paslaugoms taikomi reikalavimai, tokios baudžiamosios teisės nuostatos negali būti laikomos reikalavimais, taikomais informacinės visuomenės paslaugų teikimo veiklos pradėjimui ir jos vykdymui, kurie priskiriami prie šia direktyva „koordinuojamos srities“? Konkrečiai kalbant, ar baudžiamosios teisės nuostatos, skirtos nepilnamečių apsaugai užtikrinti, patenka į šią „koordinuojamą sritį“?

2. Ar reikalavimas, kad internetinių ryšių paslaugų teikėjai įdiegtų priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią nepilnamečių galimybei prieiti prie jų transliuojamo pornografinio turinio, patenka į Direktyva 2000/31, kuria derinami tik tam tikri atitinkamų paslaugų teisiniai aspektai, „koordinuojamą sritį“, kai šis reikalavimas susijęs su informacinės visuomenės paslaugos teikimu, t. y. su paslaugų teikėjo veiksmais, paslaugos kokybe ar turiniu, tačiau jis nesusijęs nei su paslaugų teikėjų įsisteigimu, nei su komerciniais pranešimais, nei su elektroninėmis priemonėmis sudarytomis sutartimis, nei su tarpininkų atsakomybės sistema, nei su elgesio kodeksais, nei su neteisminiu ginčų sprendimu, nei su teisminėmis teisių gynimo priemonėmis ir valstybių narių bendradarbiavimu, taigi su jokia sritimi, reglamentuojama šios direktyvos II skyriaus nuostatomis dėl suderinimo?

3. Jei atsakymas į pirmesnius klausimus būtų teigiamas, kaip suderinti reikalavimus, kylančius iš Direktyvos 2000/31, su reikalavimais, kylančiais iš pagrindinių teisių apsaugos Europos Sąjungoje, visų pirma žmogaus orumo ir geriausių vaiko interesų apsaugos, garantuojamos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos [toliau – Chartija] 1 ir 24 straipsniais bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos[14] 8 straipsniu, kai vien taikant konkrečiai paslaugai skirtas individualias priemones negalima užtikrinti veiksmingos šių teisių apsaugos? Ar egzistuoja bendrasis Sąjungos teisės principas, pagal kurį valstybės narės, visų pirma skubos atvejais, galėtų imtis priemonių – net jei jos yra bendro pobūdžio ir

14 Pasirašyta Romoje 1950 m. lapkričio 4 d (toliau – EŽTK).

abstrakčios tam tikros paslaugų teikėjų kategorijos atžvilgiu – reikalingų siekiant apsaugoti nepilnamečius nuo kėsinimosi į jų orumą ir neliečiamybę, prireikus Direktyva 2000/31 reglamentuojamų paslaugų teikėjų atžvilgiu nukrypstant nuo šioje direktyvoje numatyto principo, kad jų veiklą reguliuoja jų kilmės valstybė?“

B. Byla C-190/24

21. Prancūzijoje įsteigta bendrovė *Coyote System* teikia paslaugą, kuri pagal Prancūzijos teisę laikoma Kelių eismo kodekso L.130–11 straipsnyje nurodyta „pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektronine paslauga“.

22. Pagal šią nuostatą kompetentingai administracinei institucijai leidžiama uždrausti šios rūšies paslaugų teikėjams ribotą laikotarpį ir ribotoje geografinėje teritorijoje perduoti jų naudotojų pranešimus, galinčius atskleisti alkoholio ir narkotinių medžiagų vartojimo kontrolės punktų vietą, taip pat tam tikras kriminalinės policijos operacijas, pavyzdžiui, susijusias su asmenimis, ieškomais dėl sunkių nusikaltimų ar baudžiamųjų nusižengimų arba dėl to, kad jie pasišalino iš psichiatrinės įstaigos (toliau – nagrinėjamas draudimas perduoti). 2021 m. balandžio 19 d. dekrete apibrėžtos vienodos šių įgaliojimų įgyvendinimo sąlygos.

23. *Coyote System* pateikė *Conseil d’État* skundą dėl šio dekreto panaikinimo. Skundą ji grindė, be kita ko, Reglamento 2000/31 15 straipsnio pažeidimu. Tas pats pagrindas buvo nurodytas ir reiškiant prieštaravimą dėl Kelių eismo kodekso L.130–11 straipsnio.

24. Šiomis aplinkybėmis *Conseil d’État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjams nustatytas draudimas pasitelkiant šią paslaugą perduoti bet kokį naudotojų pranešimą ar nuorodą, kurie gali leisti kitiems naudotojams išvengti tam tikrų patikrinimų kelyje, priskiriamas „koordinuojamai sričiai“, numatytai [Direktyvoje 2000/31], kai šis draudimas susiejęs su vertimusi informacinės visuomenės paslaugų teikimo veikla, t. y. su paslaugų teikėjo veiksmais, paslaugos kokybe ar turiniu, tačiau nesusijęs nei su paslaugų teikėjų įsisteigimu, nei su komerciniais pranešimais, nei su elektroninėmis priemonėmis sudarytomis sutartimis, nei su tarpininkų atsakomybe, nei su elgesio kodeksais, nei su neteisminiu ginčų sprendimu, nei su teisminėmis teisių gynimo priemonėmis ir valstybių narių bendradarbiavimu, taigi su jokia sritimi, reglamentuojama šios direktyvos II skyriaus suderinimo nuostatomis?

2. Ar draudimas perduoti, kuriuo, be kita ko, siekiama neleisti, kad asmenys, ieškomi už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus arba keliantys grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, galėtų išvengti patikrinimų keliuose, priskiriamas prie reikalavimų, siejamų su vertimusi informacinės visuomenės paslaugų teikimo veikla, ir valstybė narė negali jo nustatyti paslaugų teikėjams iš kitos valstybės narės, nors [Direktyvos 2000/31] 26 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad ši direktyva neatima iš valstybių narių teisės taikyti savo nacionalines baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso taisyklių bei visų kitų tyrimo priemonių, būtinų, kad nusikalstamos veikos būtų atskleistos ir išaiškintos?

3. Ar Direktyvos 2000/31 15 straipsnis, pagal kurį jame nurodytiems paslaugų teikėjams draudžiama nustatyti bendrą stebėjimo įpareigojimą, išskyrus konkrečiu atveju taikomus įpareigojimus, turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiama taikyti mechanizmą, pagal kurį numatyta tik tai, kad pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjai gali būti įpareigoti teikiant šią paslaugą tam tikrais atvejais neperduoti tam tikrų kategorijų pranešimų ar nuorodų, nesant reikalo šiuo tikslu paslaugos teikėjui susipažinti su jų turiniu?“

IV. Procesas Teisingumo Teisme

25. Bylos C-190/24 ir C-188/24 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė ir žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas. 2025 m. kovo 24 d. įvyko bendras teismo posėdis, per kurį *Webgroup* ir *NKL Associates*, *Coyote System*, *Les effronté-E-S*, Prancūzijos, Čekijos ir Norvegijos vyriausybės bei Komisija pateikė žodines pastabas.

V. Analizė

26. Šiose bylose pateikti prejudiciniai klausimai susiję su Direktyvos 2000/31 nuostatomis, visų pirma su jos 3 straipsnyje nustatytu mechanizmu ir pagrindine šio mechanizmo sąvoka, t. y. sąvoka „koordinuojama sritis“, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio h punktą.

27. Prieš pradėdamas nagrinėti prejudicinius klausimus pirmiausia pateiksiu kelias pastabas dėl šio mechanizmo (A dalis). Šias pastabas papildysiu nagrinėdamas tarpvalstybinį pagrindinių bylų aspektą, kuris, kaip parodysiu, nėra nereikšmingas atsižvelgiant į šių prejudicinių klausimų dalyką (B dalis). Tada, prieš paaiškindamas savo analizės struktūrą, paaiškinsiu šių klausimų apimtį (C dalis). Galiausiai išnagrinėsiu šiuos klausimus (D ir E dalys).

A. Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytas mechanizmas

28. Pirma, pažymiu, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnis taikomas tik informacinės visuomenės paslaugų teikėjams ir kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi prielaida, jog paslaugos, patenkančios į nagrinėjamų nacionalinės teisės nuostatų, kurių galiojimas ginčijamas, taikymo sritį, yra būtent tokios paslaugos.

29. Antra, pažymiu, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytas mechanizmas, kurio pagrindinė sąvoka yra „koordinuojama sritis“, yra svarbus tik tarpvalstybiniais atvejais, kai vienoje valstybėje narėje įsisteigęs informacinės visuomenės paslaugos teikėjas gali susidurti su kitos valstybės narės nustatyta priemone [15].

30. Pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 dalį kiekviena valstybė narė užtikrina, kad informacinės visuomenės paslaugos, kurias teikia jos teritorijoje įsisteigęs paslaugų teikėjas, atitiktų toje valstybėje narėje taikomas nacionalines nuostatas, priklausančias koordinuojamai sričiai. Be to, šio straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad valstybės narės negali dėl koordinuojamajai sričiai priskiriamų priežasčių riboti laisvę teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės. Išimties tvarka pagal šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalį valstybė narė gali dėl

[15] Šiuo klausimu žr. 2020 m. gruodžio 3 d. Sprendimą *Star Taxi App* (C-62/19, EU:C:2020:980, 72 punktas) ir 2023 m. balandžio 27 d. Sprendimą *Viagogo* (C-70/22, EU:C:2023:350, 25–28 punktai).

konkrečios informacinės visuomenės paslaugos imtis priemonių, nukrypstančių nuo laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo, esant kelioms kumuliacinėms sąlygoms, numatytoms šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a punkte (materialinės sąlygos) ir 3 straipsnio 4 dalies b punkte (procedūrinės sąlygos).

31. Nors Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalies formuluotė „dėl koordinuojamai sričiai priskiriamų priežasčių“ gali sukelti aiškinimo abejonių, iš jurisprudencijos matyti, kad ši direktyva grindžiama kontrolės kilmės valstybėje narėje ir tarpusavio pripažinimo principų taikymu. Taigi minėtos direktyvos 2 straipsnio h punkte apibrėžtoje koordinuojamoje srityje informacinės visuomenės paslaugos reglamentuojamos tik toje valstybėje narėje, kurios teritorijoje yra įsisteigę šių paslaugų teikėjai [16].

B. Pagrindinių bylų tarpvalstybinis aspektas

32. Šios bylos susijusios, be kita ko, su Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto, kuriame apibrėžiama sąvoka „koordinuojama sritis“, išaiškinimu. Šiuo tikslu, kaip jau pažymėjau [17], šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytas mechanizmas, kurio pagrindinė sąvoka yra „koordinuojama sritis“, yra svarbus tik tarpvalstybiniais atvejais.

33. Nagrinėjamu atveju pareiškėja pagrindinėje byloje C-190/24 *Coyote System* įsteigta Prancūzijoje, ir prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikė Prancūzijos teismas. Taigi iš pirmo žvilgsnio galima pagrįstai kelti klausimą, ar atsakymai į prejudicinius klausimus, susijusius su koordinuojama sritimi, yra svarbūs atitinkamai pagrindinei bylai.

34. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad *Coyote System* pateikė *Conseil d'État* ne skundą tiesiogiai per su ja susijusią administracinę procedūrą, o atskirąjį skundą dėl panaikinimo, grindžiamą įgaliojimų viršijimu, kaip tai padarė pareiškėjos pagrindinėje byloje C-188/24. Be to, per teismo posėdį buvo patvirtinta, kad per tokį procesą *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) atlieka ginčijamų nuostatų teisėtumo kontrolę *in abstracto*. Taigi atrodo, kad pačiai *Coyote System* būdingos savybės neriboja nei pagrindų, kuriuos ši bendrovė gali pateikti *Conseil d'État* pateiktame skunde, nei šio teismo jurisdikcijos. Darytina išvada, kad byloje C-190/24 pateikti prejudiciniai klausimai yra svarbūs atitinkamai pagrindinei bylai ir į juos reikia atsakyti.

C. Įvadinės pastabos dėl prejudicinių klausimų

1. Nagrinėjamos nacionalinės priemonės

35. Šiose bylose pateikti prejudiciniai klausimai susiję su nacionalinėmis priemonėmis, kurias Prancūzijos Respublika taip pat ketina taikyti kitose valstybėse narėse įsisteigusiems informacinės visuomenės paslaugų teikėjams.

[16] Šiuo klausimu žr. 2023 m. lapkričio 9 d. Sprendimą *Google Ireland ir kt.* (C-376/22, EU:C:2023:835, 42 punktas; toliau – Sprendimas *Google Ireland ir kt.*,) ir 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 55 punktas).

[17] Žr. šios išvados 29 ir paskesnius punktus.

36. Kalbant apie bylą C-188/24 pažymėtina, kad nagrinėjamos priemonės susijusios su informacijos skelbimo internete paslaugų teikėjų pareiga įdiegti techninius įtaisus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių prieigai prie jų transliuojamo pornografinio turinio (toliau – nagrinėjamas įpareigojimas).

37. Šiuo klausimu nacionalinės nuostatos, kurių teisėtumas ginčijamas pagrindinėje byloje, suteikia kompetentingai institucijai įgaliojimus skirti informacijos skelbimo internete paslaugos teikėjui įspėjimą, įpareigojantį jį imtis visų priemonių, kad būtų užkirstas kelias nepilnamečių prieigai prie pornografinio pobūdžio turinio [18]. Vis dėlto prejudiciniuose klausimuose nurodytas įpareigojimas kyla ne iš tokio įspėjimo, o bendrų ir abstrakčių nuostatų, kuriose numatyta baudžiamoji atsakomybė už prieigos prie pornografinio pobūdžio turinio suteikimą nepilnamečiui, šiam tiesiog nurodžius savo amžių [19].

38. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, jog pareiškėjos pagrindinėje byloje teigia, kad ginčijamose nuostatose ne tik numatyta procedūra, kurią taikydama administracinė institucija gali įpareigoti paslaugų teikėją nutraukti pažeidimą, bet ir kad dėl tokių nuostatų, atsižvelgiant į nagrinėjamos nusikalstamos veikos turinį, patikslintą Baudžiamojo kodekso 227–24 straipsnio nuostatomis, įtrauktomis 2020 m. liepos 30 d. įstatymo 22 straipsniu, kitose valstybėse narėse įsisteigę paslaugų teikėjai įpareigojami įdiegti techninius nepilnamečių prieigos prie jų transliuojamo turinio blokavimo mechanizmus [20].

39. Kalbant apie bylą C-190/24, pažymėtina, kad nagrinėjamos nacionalinės priemonės susijusios su pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjams nustatytu draudimu perduoti šios paslaugos naudotojų siunčiamus pranešimus ir nuorodas, kaip jie tą paprastai darytų įprastai teikdami paslaugą.

2. Prejudiciniai klausimai ir analizės struktūra

40. Abiejose bylose pateikti prejudiciniai klausimai iš dalies sutampa ir susiję su bendromis problemomis.

41. Pirmuoju klausimu byloje C-188/24 ir antruoju klausimu byloje C-190/24 siekiama išsiaiškinti, ar nagrinėjamos nacionalinės priemonės patenka į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą, nepaisant to, kad jos nesusijusios nė su viena iš sričių, reglamentuojamų šios direktyvos II ir III skyriuose išdėstytomis suderinimo nuostatomis.

[18] Kompetentingos institucijos įgaliojimai skirti tokį įspėjimą buvo numatyti 2020 m. liepos 30 d. įstatymo 23 straipsnyje. Reikia pažymėti, kad 2024 m. šis straipsnis buvo pakeistas 2004 m. birželio 21 d. *Loi n° 2004-575 pour la confiance dans l'économie numérique* (Įstatymas Nr. 2004–575 dėl pasitikėjimo skaitmenine ekonomika) (JORF, Nr. 0 143, 2004 m. birželio 22 d.) 10-1 ir 10-2 straipsniais ir kad nuo šiol pastarojoje nuostatoje numatyta įgyvendinti Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose arba 3 straipsnio 5 dalyje numatytas nukrypti leidžiančias procedūras.

[19] Taigi prejudiciniai klausimai susiję ne su individualiomis priemonėmis, kurios nustatytos remiantis bendromis ir abstrakčiomis nuostatomis ir atitinka Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytas sąlygas, bet su pačiomis šiomis bendromis ir abstrakčiomis nuostatomis, kurios taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams.

[20] Šiuo klausimu Komisija per teismo posėdį teigė, kad pagrindinėje byloje neginčijama 2020 m. liepos 30 d. įstatymo 22 straipsnio atitiktis Direktyvai 2000/31. Komisijos teigimu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, be 2021 m. spalio 7 d. dekreto, nagrinėja tik šio įstatymo 23 straipsnio atitiktį Sąjungos teisei. Ši pastaba galėtų reikšti, kad atlikdamas analizę Teisingumo Teismas turėtų skirti daugiausia dėmesio ne įpareigojimui, kylančiam iš bendrų ir abstrakčių baudžiamosios teisės nuostatų, o įspėjimui, kurį kompetentinga institucija gali pateikti informacijos skelbimo internete paslaugos teikėjui. Vis dėlto iš šioje byloje pateikto trečiojo klausimo visų pirma matyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo būtent tokį įpareigojimą.

42. Be to, antruoju klausimu byloje C-188/24 ir pirmuoju klausimu byloje C-190/24 siekiama nustatyti, ar nagrinėjamos nacionalinės priemonės nepatenka į koordinuojamą sritį dėl to, kad jos atitinkamai kyla iš bendrų ir abstrakčių baudžiamosios teisės nuostatų ir yra būtina priemonė siekiant užtikrinti patikrinimų keliuose veiksmingumą.

43. Vis dėlto trečiuosiuose klausimuose šiose bylose keliamos skirtingos problemos. Trečiasis klausimas byloje C-188/24 susijęs su Direktyvos 2000/31 reikalavimų ir reikalavimų, kylančių iš pagrindinių teisių apsaugos Sąjungoje, tarpusavio derėjimu. O trečiasis klausimas byloje C-190/24 susijęs su šios direktyvos 15 straipsnio išaiškinimu ir juo siekiama išsiaiškinti, ar šioje nuostatoje numatytas draudimas nustatyti bendrą stebėjimo prievolę trukdo taikyti nagrinėjamą draudimą perduoti.

44. Atsižvelgdamas į bylų C-188/24 ir C-190/24 tarpusavio skirtumus ir siekdamas palengvinti šios išvados skaitymą, atskirai išnagrinėsiu kiekvieną bylą ir joje iškeltus klausimus.

D. Byla C-188/24

45. Tam, kad išnagrinėčiau byloje C-188/24 iškeltas teisines problemas, turėsiu pakeisti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimų eiliškumą.

46. Taigi pirmiausia analizuosiu koordinuojamos srities apimties ir Direktyva 2000/31 Sąjungos lygmeniu atlikto suderinimo santykio problemą, taip pat patikrinsiu, ar nagrinėjamas įpareigojimas yra reikalavimas, kuris *a priori* patenka į koordinuojamą sritį (antrasis klausimas). Tada pereisiu prie šios ir baudžiamosios teisės sričių sąsajos (pirmasis klausimas). Galiausiai įvertinsiu, ar nagrinėjamas įpareigojimas, darant prielaidą, kad pagal šią direktyvą jį draudžiama nustatyti kitose valstybėse narėse įsteigtiems paslaugų teikėjams, vis dėlto gali būti taikomas pastarosioms valstybėms narėms remiantis pagrindinėmis teisėmis (trečiasis klausimas).

1. Antrasis klausimas

a) Dėl prejudicinio klausimo apimties

47. Antruoju klausimu iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar koordinuojama sritis, kaip ji apibrėžta Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte, apima informacijos skelbimo internete paslaugų teikėjams tenkantį įpareigojimą įdiegti techninius mechanizmus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių galimybei gauti prieigą prie šių paslaugų teikėjų transliuojamo pornografinio turinio, nepaisant to, kad ši pareiga nesusijusi nė su viena iš sričių, reglamentuojamų šios direktyvos II ir III skyriuose esančiomis suderinimo nuostatomis.

48. Pirmiausia pažymėtina, kad nors tame klausime daroma nuoroda į Direktyvos 2000/31 II skyrių, jame nurodytos sritys reglamentuojamos ne tik šiame skyriuje, bet ir jos III skyriuje. Paslaugų teikėjų steigimas (4 straipsnis), komerciniai pranešimai (6–8 straipsniai), elektroninėmis priemonėmis sudarytos sutartys (9–11 straipsniai), tarpininkų atsakomybės tvarka (12–15 straipsniai), elgesio kodeksai (16 straipsnis), neteisminis ginčų sprendimas (17 straipsnis), teisminės teisių gynimo priemonės (18 straipsnis) ir valstybių narių bendradarbiavimas (19 straipsnis) reglamentuojami šios direktyvos II ir III skyriuose, apimančiuose atitinkamai 4–15 ir 16–20 straipsnius.

49. Nagrinėjant šį klausimą pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar koordinuojama sritis apima sritis, reglamentuojamas Direktyvos 2000/31 II ir III skyriuose esančiomis suderinimo nuostatomis, ir, jei taip, patikrinti *in concreto*, ar nagrinėjama nacionalinė priemonė patenka į koordinuojamą sritį.

50. Pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro prielaidą, kad ši nacionalinė priemonė nesusijusi su aspektais, suderintais Direktyvos 2000/31 II ir III skyriais. Reikia pripažinti, kad tai nekelia jokių abejonių.

51. Antra, iš šio klausimo formuluotės galima suprasti, kad minėtas teismas taip pat daro prielaidą, jog, priklausomai nuo to, kaip bus atsakyta į klausimą, ar koordinuojama sritis apima tik Direktyvos 2000/31 II ir III skyriuose nurodytas sritis, nagrinėjama nacionalinė priemonė patenka į koordinuojamą sritį kaip reikalavimas, susijęs su informacinės visuomenės paslaugų teikimo veiklos vykdymu. Manau, kad taip yra. Vis dėlto, siekdamas išsamumo ir atsižvelgdamas į tai, kad kelios šalys ginčija šią prielaidą, patikrinsiu, ar ši priemonė yra toks reikalavimas.

b) Koordinuojamos srities apimtis ir Direktyva 2000/31 atliktas suderinimas

52. Prancūzijos vyriausybė rašytinėse pastabose teigia, kad Direktyvoje 2000/31 nustatytas ryšys tarp koordinuojamos srities ir ja derinamos srities. Ji tvirtina, kad antrinės teisės akto įžanginėje dalyje esančiomis bendrosiomis nuostatomis iš esmės siekiama paaiškinti materialinės šio akto dalies turinį. Taigi šios bendrosios nuostatos turėtų būti aiškinamos siejant su likusiu antrinės teisės akto tekstu. Tai reiškia, kad tik nacionalinės nuostatos, priimtos siekiant perkelti šios direktyvos II ir III skyrius į vidaus teisę, pagal jos 3 straipsnį turi būti „koordinuojamos“.

53. Vis dėlto Direktyvoje 2000/31 nenurodyta nieko, kas leistų daryti išvadą, kad koordinuojama sritis apima tik šios direktyvos II ir III skyriuose esančiomis derinimo nuostatomis reglamentuojamas sritis.

54. Pirma, pagal Direktyvos 2000/31 1 straipsnio 1 dalį šia direktyva kaip tik siekiama prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo užtikrinant laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą tarp valstybių narių. Be to, pagal šios direktyvos 1 straipsnio 2dalį šia direktyva derinamos, kiek reikia šiam tikslui pasiekti, tam tikros nacionalinės nuostatos, taikytinos informacinės visuomenės paslaugoms ir susijusios ne tik su šios direktyvos II ir III skyriuose reglamentuojamais klausimais, bet ir su vidaus rinka.

55. Pastaruoju klausimu reikia pažymėti, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje įtvirtinto mechanizmo, susijusio su informacinės visuomenės paslaugų vidaus rinka, logika skiriasi nuo šios direktyvos II ir III skyrių nuostatų logikos. Šiuo mechanizmu iš esmės siekiama informacinės visuomenės paslaugoms iš principo taikyti valstybės narės, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas[21], teisinę tvarką, o tomis nuostatomis siekiama suderinti tam tikrus konkrečius elektroninės prekybos aspektus.

56. Dar svarbiau yra tai, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytas mechanizmas pirmiausia yra svarbus nesant derinimo nuostatų, kai valstybė narė nori kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam paslaugų teikėjui taikyti nacionalines nuostatas, neatitinkančias tos kitos valstybės narės priimtų nuostatų.

[21] Šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 25 d. Sprendimą *eDate Advertising ir kt.* (C-509/09 ir C-161/10, EU:C:2011:685, 57 punktas).

57. Kaip jau paaiškinau [22], šis mechanizmas grindžiamas kontrolės principų taikymu kilmės valstybėje narėje ir tarpusavio pripažinimu, todėl Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte apibrėžtoje koordinuojamoje srityje informacinės visuomenės paslaugos reglamentuojamos tik toje valstybėje narėje, kurios teritorijoje yra įsisteigę šių paslaugų teikėjai [23].

58. Vadinasi, kiekviena valstybė narė, kaip informacinės visuomenės paslaugų kilmės valstybė narė, turi reglamentuoti šias paslaugas ir taip apsaugoti Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytus bendrojo intereso tikslus. Kilmės valstybė narė informacinės visuomenės paslaugų teikėjams gali nustatyti pareigas, kad būtų užtikrintas šių tikslų įgyvendinimas. Be to, pagal abipusio pripažinimo principą kiekviena valstybė narė, kaip informacinės visuomenės paslaugų paskirties valstybė narė, turi neriboti laisvo šių paslaugų judėjimo, reikalaudama laikytis papildomų jos nustatytų pareigų, patenkančių į koordinuojamą sritį [24].

59. Taigi, siekiant užtikrinti Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo veiksmingumą ir leisti jį visiškai įgyvendinti, atsižvelgiant į jo tikslą [25], koordinuojamos srities apimtis negali būti apribota šios direktyvos II ir III skyrių derinimo nuostatų reglamentuojamomis sritimis [26].

60. Antra, Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte pabrėžiama, kad koordinuojama sritis apima reikalavimus, nustatytus valstybių narių teisinėse sistemose, taikomose informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba informacinės visuomenės paslaugoms. Ši formuluotė yra pakankamai plati, kad apimtų ir išimtinai nacionalines nuostatas, kurios nekyla iš Sąjungos teisės. Be to, ji skiriasi nuo tos, kuri vartojama šios direktyvos 7 straipsnyje: jame, kiek tai susiję su neužsakytais komerciniais pranešimais, daroma nuoroda į Sąjungos teisėje numatytus reikalavimus [27].

61. Trečia, Direktyvos 2000/31 21 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „koordinuojamos srities apimtis neprieštarauja būsimam Bendrijos derinimo darbui, susijusiam su informacinės visuomenės paslaugomis, ir nepažeidžia būsimų teisės aktų, kurie bus priimti nacionaliniu lygiu vadovaujantis Bendrijos teise“. Šis patikslinimas rodo, kad šiuo etapu koordinuojama sritis taip pat apima nacionaliniu lygmeniu nustatytus reikalavimus, kurie nekyla iš suderintos Sąjungos teisės.

62. Ketvirta, Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad šiame straipsnyje nustatytas mechanizmas netaikomas šios direktyvos priede išvardytais atvejais, kurie patenka į kitų Sąjungos teisės aktų ar valstybių narių prievolių teisės taikymo sritį. Jeigu koordinuojama sritis apimtų tik šios direktyvos II ir III skyriuose reglamentuojamas sritis, į šio mechanizmo taikymo sritį

22 Žr. šios išvados 31 punktą.

23 Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Google Ireland ir kt.* (42 punktas) ir 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 55 punktas).

24 Šiuo klausimu žr. Sprendimą *Google Ireland ir kt.* (43 ir 44 punktai) ir 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 56 ir 57 punktai).

25 Žr. Direktyvos 2000/31 22 konstatuojamąją dalį: „<...> efektyviai užtikrinti laisvę teikti paslaugas, o paslaugų teikėjams ir gavėjams teisinį aiškumą“.

26 Šiuo klausimu žr. 2011 m. spalio 25 d. Sprendimą *eDate Advertising ir kt.* (C-509/09 ir C-161/10, EU:C:2011:685, 57 punktas). Taip pat žr. Crabit, E., „La directive sur le commerce électronique: le projet “Méditerranée“, Revue du droit de l’Union européenne, 2000, Nr.º4, p. 767.

27 Direktyvos 2000/31 7 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „be kitų Bendrijos teise nustatytų reikalavimų, valstybės narės, leidžiančios elektroniniu paštu siųsti neužsakytus komercinius pranešimus, užtikrina, kad būtų galima aiškiai ir nedviprasmiškai identifikuoti tokius jų teritorijoje įsisteigusio paslaugų teikėjo komercinius pranešimus, kai tik gavėjas juos gauna.“

nereikėtų neįtraukti atvejų, kuriuos reglamentuoja kiti Sąjungos teisės aktai nei minėta direktyva arba prievolių teisės aktai. Iš tiesų šie atvejai nėra suderinti II ir III skyriais, todėl nepatenka į koordinuojamą sritį.

63. Galiausiai, penkta, kaip teisingai pažymėjo *Coyote System*, tokį aiškinimą patvirtina Teisingumo Teismo jurisprudencija. Siekdamas nustatyti, ar nacionalinės teisės aktai patenka į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31, Teisingumo Teismas patikrina tik tai, ar juos apima šios direktyvos 2 straipsnio h punkte pateikta šios srities apibrėžtis. Tačiau jis netikrina, ar nagrinėjamos priemonės priklauso vienai iš minėtos direktyvos II ir III skyriuose reglamentuojamų sričių [28].

64. Taigi reikia manyti, kad Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte apibrėžta koordinuojama sritis apima reikalavimus, susijusius su informacinės visuomenės paslaugų veiklos vykdymu, ir tuo atveju, kai šie reikalavimai nesusiję su šios direktyvos II ir III skyrių derinimo nuostatų reglamentuojamais klausimais.

65. Dabar reikia konkrečiai įvertinti, ar nagrinėjama nacionalinė priemonė patenka į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31. Norėčiau pabrėžti, kad atliekant šį vertinimą nebus analizuojama, ar ši priemonė nepatenka į koordinuojamą sritį, nes ji priskiriama baudžiamajai teisei: ši problema keliama pirmajame šioje byloje pateiktame klausime, kurį nagrinėsiu kitoje šios išvados dalyje.

66. Šiomis aplinkybėmis reikia pateikti kelis paaiškinimus dėl sąvokos „koordinuojama sritis“, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2000/31.

c) Reikalavimai, patenkantys į koordinuojamą sritį

67. Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte „koordinuojama sritis“ apibrėžta kaip „reikalavimai, nustatyti valstybių narių teisinėse sistemose, kurios taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba informacinės visuomenės paslaugoms neatsižvelgiant į tai, ar jie yra bendro pobūdžio ar konkrečiai joms skirti“.

68. Be to, šios direktyvos 2 straipsnio h punkto i papunktyje numatyta, kad koordinuojama sritis susijusi su reikalavimais, kuriuos turi įvykdyti paslaugų teikėjas ir kurie susiję su informacinės visuomenės paslaugų veiklos pradėjimu ir vykdymu. Šioje nuostatoje patikslinama, kad veiklos vykdymo reikalavimai, be kita ko, susiję su paslaugų teikėjo elgesiu ir jo paslaugos kokybe ar turiniu.

69. Iš jurisprudencijos taip pat matyti, kad koordinuojamai sričiai priklausančiais reikalavimais siekiama nurodyti, kaip vykdyti informacinės visuomenės paslaugos teikimo veiklą, kad ja būtų galima verstis teisėtai [29]. Nesvarbu, kokio pobūdžio atsakomybė galėtų kilti dėl tokių pareigų nesilaikymo (civilinė, administracinė, baudžiamoji ir kt.), lemiamą reikšmę turi jų tikslas. Reikalavimas, kaip jis suprantamas pagal Direktyvą 2000/31, vis dėlto turi būti susijęs su galimybe verstis informacinės visuomenės paslaugų veikla arba šios veiklos vykdymu.

[28] Žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 82 punktas) ir 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą *A (Reklama ir vaistų pardavimas internetu)* (C-649/18, EU:C:2020:764, 87 ir 88 punktai) ir 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 64 punktas).

[29] Žr. 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 62 punktas). Taip pat žr. mano išvadą bylose *Airbnb Ireland ir kt.* (C-662/22 - C-667/22, EU:C:2024:18, 155 ir 158 punktai).

70. Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto ii papunktyje numatyta, kad koordinuojama sritis neaprėpia reikalavimų, taikomų paslaugoms, kurios neteikiamos elektroninėmis priemonėmis. Šioje nuostatoje išties vartojama atvira formuluotė („tokių <...> kaip“). Vis dėlto Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimas dėl šių koordinuojamos srities apimties apribojimų aiškiai matyti iš šios direktyvos 21 konstatuojamosios dalies. Kaip joje nurodyta [30], koordinuojama sritis apima tik reikalavimus, susijusius su veikla internete.

71. Atsižvelgiant būtent į šiuos argumentus reikia patikrinti, ar toks įpareigojimas, koks numatytas nagrinėjamoje nacionalinėje priemonėje, yra reikalavimas, susijęs su informacinės visuomenės paslaugos veiklos vykdymu.

d) Įpareigojimas įdiegti nagrinėjamus techninius mechanizmus

72. Siekiant patikrinti, ar informacijos skelbimo internete paslaugų teikėjams nustatytas įpareigojimas įdiegti techninius mechanizmus priklauso koordinuojamai sričiai, reikia nustatyti, ar ji susijusi su galimybe verstis informacinės visuomenės paslaugos veikla arba šios veiklos vykdymu.

73. Teisingumo Teismas jau turėjo progą išnagrinėti klausimą, ar nacionalinės teisės aktai, kuriais vaistinėms, parduodančioms vaistus internetu, nustatyta pareiga į užsakymo procesą įtraukti klausimyną apie sveikatą, patenka į koordinuojamą sritį, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/31. Pagal šiuos teisės aktus pirmasis vaistų užsakymas, kurį vaistinės interneto svetainėje pateikia pacientas, patvirtinamas tik prieš tai internete užpildžius klausimyną apie sveikatą [31].

74. Tame sprendime Teisingumo Teismas nurodė Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto i papunktį, kuriame numatyta, kad „koordinuojama sritis“ apima reikalavimus, susijusius su informacinės visuomenės paslaugos teikimu, kaip antai, be kita ko, reikalavimus dėl paslaugos turinio, įskaitant tuos, kurie taikomi sutartims, ir į tą klausimą atsakė teigiamai [32].

75. Teisingumo Teismas laikėsi nuomonės, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama priemonė nustatė sąlygas, kurioms esant galima sudaryti nereceptinių vaistų internetinę pardavimo sutartį, ir tai, kaip pardavimai ir vaistininko konsultacijos turi būti vykdomos internetu [33]. Iš to sprendžiu, kad nacionalinė priemonė, kuria informacinės visuomenės paslaugos teikėjas įpareigojamas nustatyti konkrečias galimybės gauti jo paslaugą ar ja naudotis taisykles, yra reikalavimas, susijęs su šios paslaugos turiniu. Tokia priemonė lemia, kaip paslaugų teikėjo veikla interneto aplinkoje turi būti vykdoma jo paslaugos naudotojų atžvilgiu.

30 Direktyvos 2000/31 21 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „koordinuojamos srities apimtis neprieštarauja būsimam Bendrijos derinimo darbui, susijusiam su informacinės visuomenės paslaugomis, ir nepažeidžia būsimų teisės aktų, kurie bus priimti nacionaliniu lygiu vadovaujantis Bendrijos teise; koordinuojama sritis apima tik reikalavimus, susijusius su veikla internete, pavyzdžiui, informacija internetu, reklama internetu, pirkimu internetu, sutarčių sudarymu internetu, ir nėra susijusi su valstybių narių teisiniais reikalavimais dėl prekių, pavyzdžiui, saugos standartais, ženklinimo prievolėmis arba atsakomybe už prekes, ar valstybių narių reikalavimais dėl prekių pristatymo arba gabenimo, įskaitant medicinos produktų platinimą; koordinuojama sritis nesuteikia valdžios institucijoms teisės naudotis pirmumo teise įsigyjant kai kurias prekes, pavyzdžiui, meno kūrinius“.

31 Šiuo klausimu žr. 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą *A (Reklama ir vaistų pardavimas internetu)* (C-649/18, EU:C:2020:764, 86 punktas).

32 Šiuo klausimu žr. 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą *A (Reklama ir vaistų pardavimas internetu)* (C-649/18, EU:C:2020:764, 87 punktas).

33 Šiuo klausimu žr. 2020 m. spalio 1 d. Sprendimą *A (Reklama ir vaistų pardavimas internetu)* (C-649/18, EU:C:2020:764, 88 punktas).

76. Atsižvelgiant į šiuos jurisprudencijoje pateiktus išaiškinimus, reikėtų manyti, kad nagrinėjama nacionaline priemone apibrėžiamas naudotojams prieinamos paslaugos turinys, nes pagal ją paslaugų teikėjas įpareigojamas įdiegti techninius mechanizmus, su kuriais susiduria bet kuris naudotojas. Taigi ši priemonė lemia, kaip paslaugų teikėjas turi vykdyti savo veiklą.

77. Be to, kompetentinga administracinė institucija gali pateikti įspėjimą paslaugų teikėjui, neįdiegusiam tinkamų techninių mechanizmų, o šio reikalavimo nesilaikymas gali lemti prieigos prie atitinkamų svetainių panaikinimą ir nuorodų į jas pašalinimą iš paieškos rezultatų. Taigi paslaugų teikėjas turi įvykdyti pareigą įdiegti nepilnamečių prieigos blokavimo priemones, kad galėtų teisėtai vykdyti informacijos skelbimo internete paslaugų teikimo veiklą.

78. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į šios išvados 64 punkte pateiktus argumentus, į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad koordinuojama sritis, kaip ji apibrėžta Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte, apima informacijos skelbimo internete paslaugų teikėjų pareigą įdiegti techninius mechanizmus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių galimybei gauti prieigą prie pornografinio turinio, nepaisant to, kad ši pareiga neapima nė vienos iš sričių, reglamentuojamų šios direktyvos II ir III skyrių derinimo nuostatomis.

2. Pirmasis klausimas

a) Dėl pirmojo klausimo apimties

79. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar pareiga įdiegti techninius mechanizmus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių galimybei gauti prieigą prie pornografinio turinio, nepatenka į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą, nes ši pareiga kyla iš bendrų ir abstrakčių baudžiamosios teisės nuostatų, kuriose tam tikri veiksmai apibūdinami kaip nusikalstama veika, už kurią galima persekioti, ir kurios vienodai taikomos visiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

80. Siekiant nustatyti, ar nagrinėjamas įpareigojimas nepatenka į koordinuojamą sritį, reikia išnagrinėti kelis lemiamą reikšmę turinčius veiksnius, t. y. pirma, bendrą ir abstraktų nacionalinių nuostatų, kurios vienodai taikomos visiems fiziniams ar juridiniams asmenims, pobūdį, antra, Direktyvos 2000/31 nuostatas, apibrėžiančias šios srities ribas, ir, trečia, šios direktyvos teisinį pagrindą. Argumentus, susijusius su šiais veiksniais, papildysiu pastabomis dėl minėtos direktyvos 3 straipsnio 4 dalies.

b) Bendras ir abstraktus nacionalinės teisės nuostatų pobūdis

81. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atkreipia Teisingumo Teismo dėmesį į tai, kad nagrinėjamas įpareigojimas kyla iš bendro ir abstraktaus pobūdžio nuostatų, kurios gali būti taikomos tiek informacinės visuomenės paslaugų teikėjo, tiek bet kurio kito fizinio ar juridinio asmens elgesiui.

82. Šiuo tikslu Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte „koordinuojama sritis“ apibrėžta kaip „reikalavimai, nustatyti valstybių narių teisinėse sistemose, kurios taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba informacinės visuomenės paslaugoms neatsižvelgiant į tai, ar jie yra bendro pobūdžio ar konkrečiai joms skirti“. Taigi, kalbant apie jos kvalifikavimą kaip reikalavimo, nesvarbu, kad nacionalinės nuostatos taikymo sritis *ratione personae* neapsiriboja

informacinės visuomenės paslaugų teikėjais. Atsižvelgdamas į tai, pabrėžiu, kad nacionalinės teisės aktuose numatytas reikalavimas patenka į koordinuojamą sritį tik tiek, kiek jis taikomas informacinės visuomenės paslaugų teikėjams.

83. Išsamumo sumetimais pažymiu, jog tai, kad pornografinio pobūdžio vaizdų, kuriuos gali matyti nepilnametis, transliavimas buvo uždraustas dar prieš atsirandant internetu teikiamoms paslaugoms, nereiškia, kad nagrinėjamas įpareigojimas nepatenka į koordinuojamą sritį. Iš tiesų, išskyrus tam tikras Direktyvoje 2000/31 numatytas išimtis, bet kuri nacionalinė priemonė, susijusi su galimybe vykdyti informacinės visuomenės paslaugos teikimo veiklą ar šios veiklos vykdymu, patenka į koordinuojamą sritį. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra paaiškinęs, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas nenumatė išlygos, pagal kurią valstybės narės galėtų toliau taikyti iki šios direktyvos nustatytas priemones, kuriomis gali būti ribojama laisvė teikti informacinės visuomenės paslaugas, nesilaikant minėtoje direktyvoje šiuo klausimu numatytų sąlygų [34]. Taigi tokios priemonės patenka į koordinuojamą sritį.

84. Vadinasi, aplinkybė, kad nagrinėjamas įpareigojimas kyla iš nuostatų, taikomų „bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui“, negali jos pašalinti iš koordinuojamos srities. Dabar nagrinėsiu aspektus, kurie apibrėžia koordinuojamos srities ribas.

c) Koordinuojamos srities ribos

85. Koordinuojamos srities ribas žymi įvairūs Direktyvos 2000/31 elementai.

86. Pažymėtina, kad koordinuojamos srities apimtis priklauso nuo pačios Direktyvos 2000/31 taikymo srities (1 straipsnio 5 dalis) ir yra apibrėžta, pirma, teigiamai, apibrėžiant sąvoką „koordinuojama sritis“ (2 straipsnio h punkto i papunktis) ir, antra, neigiamai, nustatant šioje direktyvoje aiškiai numatytas išimtis (2 straipsnio h punkto ii papunktis). Galiausiai minėtos direktyvos 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo taikymo sritis apibrėžta šio straipsnio 3 dalyje ir priede, į kurį joje daroma nuoroda.

87. Išnagrinėsiu šiuos įvairius aspektus, siekdamas nustatyti, ar baudžiamosios teisės nuostatos nepatenka į koordinuojamą sritį.

88. Pirma, Direktyvos 2000/31 1 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad ji netaikoma nei mokesčių srityje, nei tam tikriems konkretiems klausimams ir veiklai. Taigi Sąjungos teisės aktų leidėjas neketino šiai sričiai ir šiems klausimams taikyti šios direktyvos ir jos 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo [35]. Vis dėlto šioje nuostatoje nurodant į minėtos direktyvos taikymo sritį nepatenkančias sritis ir klausimus nepaminėta baudžiamoji teisė.

89. Antra, Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto ii papunktyje nurodyta, kad koordinuojama sritis neaprėpia reikalavimų, taikomų paslaugoms, kurios neteikiamos elektroninėmis priemonėmis. Nors šioje nuostatoje vartojama atvira formuluotė („tokių <...> kaip“), iš šios direktyvos 21 konstatuojamosios dalies matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino į

[34] Šiuo klausimu žr. 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimą *Airbnb Ireland* (C-390/18, EU:C:2019:1112, 87 punktas).

[35] Žinoma, teoriškai būtų galima teigti, kad koordinuojama sritis yra platesnė nei Direktyvos 2000/31 taikymo sritis, apribota jos 1 straipsnio 5 dalyje. Vis dėlto Teisingumo Teismas atmetė tokį aiškinimą 2010 m. gruodžio 2 d. Sprendime *Ker-Optika* (C-108/09, EU:C:2010:725, 27 ir 28 punktai) ir atmetė jį implicitiškai 2022 m. balandžio 27 d. Sprendime *Airbnb Ireland* (C-674/20, EU:C:2022:303, 35 ir 49 punktai). Jeigu minėta direktyva netaikoma konkrečiai sričiai, jos 3 straipsnyje nustatytas mechanizmas negali turėti įtakos šios srities taisyklių taikymui tarpvalstybiniais atvejais.

koordinuojamą sritį neįtraukti reikalavimų, nesusijusių su veikla internete[36]. Taigi reikalavimai, susiję su informacinės visuomenės paslaugų teikėjo veiklos internetine dalimi, remiantis minėtos direktyvos 2 straipsnio h punkto ii papunkčiu, nėra neįtraukiami į koordinuojamą sritį vien dėl to, kad kyla iš baudžiamosios teisės srities.

90. Galiausia, trečia, baudžiamoji teisė nepaminėta vardijant atvejus, kuriems Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytas mechanizmas netaikomas pagal šio straipsnio 3 dalį[37]. Be to, reikėtų pažymėti, kad ši dalis, kiek joje numatyta nuo šiame straipsnyje numatytos bendrosios taisyklės leidžianti nukrypti nuostata, turi būti aiškinama siaurai[38].

91. Taigi Direktyvos 2000/31 nuostatose, kuriose apibrėžiamos koordinuojamos srities ribos, nenurodyta nieko, kas leistų daryti išvadą, kad valstybės narės baudžiamosios teisės priemonės nepatenka į šią sritį.

d) Direktyvos 2000/31 teisinis pagrindas ir baudžiamoji teisė

92. Savo rašytinėse pastabose Prancūzijos vyriausybė tvirtina, kad Direktyva 2000/31 buvo priimta remiantis, be kita ko, EB sutarties 95 straipsniu (kurio tekstas pakartotas SESV 114 straipsnyje[39]), kuris nesusijęs su valstybių narių baudžiamąja teise, ir tuo metu, kai Sąjungos teisės aktų leidėjas dar neturėjo kompetencijos priimti direktyvos, turinčios su baudžiamąja teise susijusį tikslą arba darančią poveikį valstybių narių baudžiamajai teisei. Šios vyriausybės teigimu, jeigu šios direktyvos 3 straipsnis būtų taikomas baudžiamosios teisės normoms, tai reikštų, kad būtų nustatoma tik vienos valstybės narės taikytina teisė ir tik tos vienos valstybės narės institucijos būtų kompetentingos vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamas veikas, o tai būtų baudžiamosios teisės suderinimas, draudžiamas minėtos direktyvos 8 konstatuojamojoje dalyje.

93. Be to, Prancūzijos vyriausybė teigia, kad pernelyg platus koordinuojamos srities, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2000/31, apibrėžimas, apimantis baudžiamąją teisę, pažeistų baudžiamojo įstatymo teritoriškumo principą. Jeigu koordinuojama sritis būtų apibrėžta pernelyg plačiai, pirma, būtų suderinti įgaliojimai baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso srityje, o tai būtų nepagrįsta, atsižvelgiant į galiojančią Sąjungos teisę, ir, antra, kovai su baudžiamaisiais nusižengimais ir nusikaltimais taikoma tvarka būtų pavojingai atskirta pagal tai, ar šios veikos padarytos internete, ar ne.

94. Šiuo klausimu Direktyvos 2000/31 8 konstatuojamojoje dalyje išties nurodyta, kad „[š]ios direktyvos tikslas – sukurti teisinę bazę, kad būtų užtikrintas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas tarp valstybių narių, bet nederinti pačios baudžiamosios teisės srities.“

95. Vis dėlto šio patikslinimo negalima suprasti taip, kad, siekiant išvengti pačios baudžiamosios teisės srities suderinimo, informacinės visuomenės paslaugoms ar jų teikėjams taikomi reikalavimai, kylantys iš baudžiamosios teisės, neturėtų patekti į koordinuojamą sritį.

36 Žr. šios išvados 70 punktą.

37 Žr. šios išvados 62 punktą.

38 Šiuo klausimu žr. 2024 m. kovo 21 d. Sprendimą *LEA* (C-10/22, EU:C:2024:254, 67 punktas).

39 2022 m. balandžio 27 d. Sprendimas *Airbnb Ireland* (C-674/20, EU:C:2022:303, 27 punktas).

96. Pagal Direktyvos 2000/31 1 straipsnio 2 dalį šia direktyva derinamos kai kurios nacionalinės nuostatos dėl informacinės visuomenės paslaugų, be kita ko, susijusios su vidaus rinka. Šis aspektas patikslintas šios direktyvos 3 straipsnyje. Iš esmės šiuo straipsniu suderinama tai, kaip valstybės narės numato taikyti nacionalines nuostatas, galinčias riboti laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą.

97. Taip Direktyvoje 2000/31 nekvestionuojama valstybių narių kompetencija baudžiamosios teisės ar baudžiamojo proceso srityje. Joje taip pat nereikalaujama priimti konkrečių nacionalinių taisyklių šioje srityje. Vis dėlto klausimą, ar yra kompetencija nacionaliniu lygmeniu, reikia atskirti nuo klausimo, ar šios kompetencijos įgyvendinimas atitinka Sąjungos teisę.

98. Direktyva 2000/31 buvo priimta remiantis EB sutarties 47 straipsnio 2 dalimi ir 55 bei 95 straipsniais, kurių formuluotės iš esmės pakartotos atitinkamai SESV 53 straipsnio 1 dalyje, 62 ir 114 straipsniuose. Šia direktyva, kaip nurodyta jos 1 straipsnio 1 dalyje, siekiama prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo užtikrinant laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą tarp valstybių narių[40]. Šiuo tikslu jos 3 straipsnyje reikalaujama paisyti paslaugų teikėjo valstybėje narėje galiojančių reikalavimų, priklausančių koordinuojamai sričiai[41]. Jeigu Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų manęs, kad, norint pasiekti šį tikslą, į koordinuojamą sritį reikia įtraukti iš baudžiamosios teisės srities kylančias nacionalines nuostatas, tokiu tikslu jis būtų galėjęs remtis SESV 114 straipsniu.

99. SESV 114 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Parlamentas ir Taryba nustato priemones valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms, skirtoms vidaus rinkos sukurti ir jai tinkamai veikti, derinti. Sąjungos teisės aktų leidėjas gali remtis SESV 114 straipsniu visų pirma tais atvejais, kai yra tokių nacionalinės teisės aktų skirtumų, kurie gali pažeisti pagrindines laisves arba iškraipyti konkurenciją, taip darydami tiesioginį poveikį vidaus rinkos veikimui[42]. Jeigu įvykdytos sąlygos remtis SESV 114 straipsniu kaip teisiniu pagrindu, Sąjungos teisės aktų leidėjui negali būti kliudoma šiuo teisiniu pagrindu remtis dėl to, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodytų bendrųjų interesų apsauga yra lemiamas veiksnys priimant sprendimą[43].

100. Be to, jei būtų manoma, kad bet kokia nacionalinė priemonė, patenkanti į baudžiamosios teisės sritį, nepriklauso koordinuojamai sričiai, valstybė narė galėtų lengvai apeiti Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytą mechanizmą: jai pakaktų reglamentuoti informacinės visuomenės paslaugos teikimo veiklą, priimant baudžiamąjį atspalvį turinčias nuostatas. Toks požiūris aiškinant sąvoką „koordinuojama sritis“ galėtų pakenkti šio mechanizmo tikslui ir jo veiksmingumui.

101. Be to, pritariu Prancūzijos vyriausybės argumentui, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo, skirto laisvo visuomenės paslaugų judėjimo tikslui pasiekti, įgyvendinimas gali turėti įtakos iš baudžiamosios teisės kylančių nacionalinės teisės normų teritoriniam taikytinumui. Vis dėlto, kaip ką tik nurodžiau, toks teisinis poveikis patenka į Sąjungos teisės aktų leidėjo įgaliojimų sritį. Kita vertus, vidaus rinkos mechanizmai, ypač pagrįsti kilmės šalies principu, iš esmės gali paveikti teritorinę nacionalinių taisyklių taikymo sritį.

40 Žr. 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 46 punktas).

41 Žr. šios išvados 55 punktą.

42 Žr. 2009 m. vasario 10 d. Sprendimą *Airija / Parlamentas ir Taryba* (C-301/06, EU:C:2009:68, 63 punktas).

43 Žr. 2019 m. gruodžio 3 d. Sprendimą *Čekijos Respublika / Parlamentas ir Taryba* (C-482/17, EU:C:2019:1035, 36 punktas).

102. Pastaruoju klausimu, kaip pripažįsta pati Prancūzijos vyriausybė, baudžiamoji teisė negali būti visiškai eliminuota iš koordinuojamos srities. Ši vyriausybė mano, kad Direktyvos 2006/123/EB [44] 1 straipsnio 5 dalyje numatytą sprendimo variantą pagal analogiją galima pritaikyti Direktyvai 2000/31. Taigi baudžiamosios teisės nuostata patenka į koordinuojamą sritį, apibrėžtą Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte, jeigu ja konkrečiai reglamentuojama galimybė verstis veikla ar tokios veiklos vykdymas ir taip apeinamos minėtoje direktyvoje nustatytos taisyklės [45].

103. Šiuo klausimu reikėtų priminti, kad Direktyva 2006/123 buvo priimta remiantis EB sutarties 47 straipsnio 2 dalimi ir 55 straipsniu, kurie atitinka SESV 53 straipsnio 1 dalį ir 62 straipsnį. Šios nuostatos taip pat nurodytos kaip Direktyvos 2000/31 teisinis pagrindas.

104. Taigi, nors Direktyva 2006/123, kurioje pačioje nurodyta, kad ji neturi įtakos baudžiamosios teisės normoms [46] ir nedaro jai neigiamo poveikio [47], gali daryti poveikį baudžiamosios teisės nuostatų teritoriniam taikymui, kalbant apie Direktyvą 2000/31, kurioje baudžiamosios teisės nacionalinės taisyklės reglamentuojamos liberaliau, negali būti kitaip. Iš tiesų pastarojoje direktyvoje nėra jokios nuostatos, panašios į Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 5 dalį. Kalbant apie nuorodas į baudžiamąją teisę, šioms dviem direktyvoms bendra tik tai, kad jų konstatuojamosiose dalyse nurodyta, jog jomis nėra suderinama ši teisės sritis [48].

105. Bet kuriuo atveju šiomis dviem direktyvomis siekiama tokio paties rezultato. Valstybė narė negali riboti laisvės teikti paslaugas vidaus rinkoje, kaip ji įgyvendinama vienoje ar kitoje direktyvoje numatyta tvarka, pasitelkdama savo nacionalinės baudžiamosios teisės nuostatas.

106. Galiausiai tai, kad Direktyva 2000/31 buvo priimta remiantis EB sutarties straipsniais, kurie atitinka SESV 53 straipsnio 1 dalį, 62 straipsnį ir 114 straipsnį, nereiškia, kad nuostatos, patenkančios į baudžiamosios teisės sritį, nepatenka į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio h punktą.

e) Baudžiamosios teisės įgyvendinimas kaip laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo išimtis

107. Pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo logiką kita valstybė narė nei ta, kurioje įsisteigęs informacinės visuomenės paslaugos teikėjas, iš esmės negali šiam paslaugų teikėjui taikyti reikalavimų, patenkančių į koordinuojamą sritį. Vis dėlto pagal šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalį tokia valstybė narė dėl konkrečios informacinės visuomenės paslaugos gali imtis priemonių, kuriomis nukrypstama nuo minėtos direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje įtvirtinto laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo, jeigu jos atitinka kelias kumuliacines sąlygas [49].

44 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36).

45 Prancūzijos vyriausybė šį argumentą grindžia Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 5 dalimi, kuri suformuluota taip: „ši direktyva neturi įtakos valstybių narių baudžiamosios teisės normoms. Tačiau valstybės narės negali riboti laisvės teikti paslaugas taikydamos baudžiamosios teisės nuostatas, kurios konkrečiai reglamentuoja ar turi įtakos teisei verstis paslaugų teikimo veikla ar šios veiklos vykdymui, pažeidžiant šioje direktyvoje nustatytas taisykles“.

46 Žr. Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 5 dalį.

47 Žr. Direktyvos 2006/123 12 konstatuojamąją dalį.

48 Žr. Direktyvos 2000/31 8 konstatuojamąją dalį ir Direktyvos 2006/123 12 konstatuojamąją dalį, kurioje paaiškinta, kad šia direktyva „baudžiamosios teisės normos nėra derinamos, ir ji neturi joms poveikio. Tačiau valstybės narės neturėtų galėti riboti laisvės teikti paslaugas taikydamos baudžiamosios teisės nuostatas, kurios konkrečiai reglamentuoja ar turi įtakos teisei teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui pažeidžiant šioje direktyvoje nustatytas taisykles“.

49 Žr. šios išvados 30 punktą.

108. Pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punktą atitinkama ribojamoji priemonė turi būti būtina dėl viešosios tvarkos, ypač baudžiamųjų nusikaltimų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ir persekiojimo už juos baudžiamąja tvarka, įskaitant nepilnamečių apsaugą ir kovą su bet kokiu neapykantos skatinimu dėl rasės, lyties, religinių įsitikinimų ir tautybės bei atskirų asmenų žmogiškojo orumo žeminimą. Priemonės, būtinos tokiems bendrojo intereso tikslams užtikrinti, gali patekti į baudžiamosios teisės sritį. Taigi būtų galima teigti, kad jeigu baudžiamosios teisės nuostatos nepatektų į koordinuojamą sritį, valstybei narei nebūtų būtina leisti nukrypti nuo Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalies siekiant šių bendrojo intereso tikslų.

109. Be to, Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkte numatyta, kad valstybė narė gali nukrypti nuo jos 3 straipsnio 2 dalies su sąlyga, kad ji ne tik paprašo valstybės narės, kurios teritorijoje įsisteigęs atitinkamos paslaugos teikėjas, imtis priemonių, bet ir praneša Komisijai ir tai valstybei narei apie ketinimą imtis atitinkamų ribojamųjų priemonių. Pagal pirmąją nuostatą valstybė narė, norinti imtis tokių nukrypstančių priemonių, vis dėlto turėtų laikytis šių įpareigojimų, „nepažeisdama teisminių priemonių, įskaitant parengtinį nagrinėjimą ir baudžiamojo tyrimo metu atliktus veiksmus“. Nors ši įtrauka gali kelti aiškinimo abejonių, akivaizdu, kad ji atspindi Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimą reglamentuoti baudžiamosios teisės nuostatų įgyvendinimą atsižvelgiant į Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytą mechanizmą.

110. Tame pačiame kontekste Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkto įtrauka paaiškinta šios direktyvos 26 konstatuojamojoje dalyje, kurioje nurodyta, kad laikydamosi šioje direktyvoje nustatytų sąlygų, valstybės narės gali taikyti savo nacionalines baudžiamosios teisės ir baudžiamųjų bylų nagrinėjimo taisykles bei visų kitų tyrimo priemonių, būtinų, kad nusikaltimai būtų atskleisti ir išaiškinti, „ir apie tokias priemones nereikia pranešti Komisijai“. Iš to matyti, kad apie tokių nacionalinių taisyklių taikymą, nors juo ir kliudoma laisvam informacinės visuomenės paslaugų judėjimui, nereikia pranešti pagal minėtos direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punktą. Vis dėlto, kaip ir bet kuri kita į koordinuojamą sritį patenkanti priemonė, šios nacionalinės taisyklės turi atitikti tos pačios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a punkte numatytas materialines sąlygas. Darytina išvada, kad nacionalinės baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso nuostatos savaime nėra eliminuotos iš koordinuojamos srities.

f) Išvada

111. Dėl visų pirma nurodytų priežasčių reikia manyti, kad nagrinėjamas įpareigojimas negali būti neįtrauktas iš į koordinuojamą sritį vien dėl to, kad kyla iš baudžiamosios teisės nuostatų.

112. Taigi į pirmąjį klausimą siūlau atsakyti taip: įpareigojimas įdiegti techninius mechanizmus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių galimybei gauti prieigą prie pornografinio turinio, negali būti neįtrauktas į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą, vien dėl to, kad kyla iš bendrų ir abstrakčių baudžiamosios teisės nuostatų, pagal kurias tam tikri veiksmai laikomi nusikalstama veika, už kurią gali būti persekiojama, ir kurios vienodai taikomos visiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

3. Trečiasis klausimas

a) Dėl trečiojo klausimo apimties

113. Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar, atsižvelgiant į tai, kad individualių priemonių, susijusių su konkrečia paslauga, nustatymas neleidžia užtikrinti veiksmingos pagrindinių teisių, garantuojamų Chartijos 1 ir 24 straipsniuose ir EŽTK 8 straipsnyje, apsaugos, galima nukrypti nuo Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo, kad tam tikrai paslaugų teikėjų kategorijai būtų nustatytas įpareigojimas, kylantis iš bendrų ir abstrakčių nuostatų.

114. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas remiasi prielaida, kad, atsižvelgiant į Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytas sąlygas, individualių priemonių nustatymas negali užtikrinti tokios apsaugos. Tai reiškia, kad minėto teismo galimybė taikyti šias sąlygas atitinkančią priemonę viešo paskelbimo internetu paslaugų teikėjui neatitinka pagrindinių teisių apsaugos reikalavimų.

115. Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar, darant prielaidą, kad pagal Direktyvą 2000/31 draudžiamas iš bendrų ir abstrakčių nuostatų kylantis įpareigojimas, kaip antai nagrinėjamas šioje byloje, paslaugų paskirties valstybė narė vis tiek gali nustatyti tokį įpareigojimą kitose valstybėse narėse įsisteigusiems paslaugų teikėjams, remdamasi pagrindinėmis teisėmis.

116. Šis klausimas kyla tik tuo atveju, jeigu įvykdomos trys sąlygos: pirma, nagrinėjamas įpareigojimas patenka į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą, antra, taikant šį įpareigojimą ribojamas, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalį, laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas ir, trečia, minėtas įpareigojimas neatitinka minėtos direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje numatytų sąlygų.

117. Šiuo klausimu, kaip matyti iš mano atliktos pirmųjų dviejų klausimų analizės, pažymėtina, kad nagrinėjama pareiga yra reikalavimas, patenkantis į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą [50].

118. Kartu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gerai supranta, kad nagrinėjamas įpareigojimas neatitinka Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytų sąlygų. Šis įpareigojimas kyla iš bendrų ir abstrakčių nuostatų, kurios, kaip nurodo šis teismas, vienodai taikomos visiems fiziniams ar juridiniams asmenims. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas jau yra išaiškinęs, kad nacionalinės bendro ir abstraktaus pobūdžio priemonės negali būti laikomos „priemonėmis, taikomomis konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai“, kaip jos suprantamos pagal šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalį [51], kuriomis paslaugų paskirties valstybė narė gali apriboti laisvą tokios paslaugos judėjimą.

119. Taigi prieš pradedant nagrinėti trečiąjį klausimą pirmiausia reikia nustatyti, ar nagrinėjamas įpareigojimas riboja laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą.

50 Žr. šios išvados 112 punktą.

51 Žr. 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 71 punktas).

b) Dėl laisvo paslaugų judėjimo ribojimo

120. Manau, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas paaiškino, jog tokio įpareigojimo, kaip nagrinėjamas šioje byloje, taikymas paslaugų teikėjui riboja laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą ir kad, išskyrus Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytas leidžiančias nukrypti nuostatas, šios pareigos negali nustatyti kita valstybė narė nei ta, kurioje įsisteigęs šis paslaugų teikėjas.

121. Pagal Direktyvos 2010/13 6a straipsnio 1 dalį valstybės narės imasi atitinkamų priemonių užtikrinti, kad jų jurisdikcijai priklausančių žiniasklaidos paslaugų teikėjų teikiamos *audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos*, kurios gali pakenkti nepilnamečių fiziniam, psichiniam ar doroviniam vystymuisi, būtų teikiamos tik taip, kad nepilnamečiai jų įprastai negalėtų girdėti ar matyti, ir šios priemonės gali apimti priemonių, leidžiančių patikrinti amžių, naudojimą.

122. Be to, iš Direktyvos 2010/13 28a straipsnio 1 dalies, siejamos su Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 dalimi, matyti, kad *dalijimosi vaizdo medžiaga* platformos paslaugos teikėjas priklauso valstybės narės, kurios teritorijoje jis yra įsisteigęs, jurisdikcijai. Be to, Direktyvos 2010/13 28b straipsnio 1 dalyje numatyta, jog ši valstybė narė užtikrina, kad paslaugų teikėjas imtųsi tinkamų priemonių apsaugoti nepilnamečius nuo naudotojo sukurtų vaizdo įrašų, kurie gali pakenkti jų fiziniam, psichiniam ar doroviniam vystymuisi. Pagal šios direktyvos 28b straipsnio 3 dalį šios priemonės, atsižvelgiant į tai, kas tinkama, apima, be kita ko, sistemų, leidžiančių patikrinti dalijimosi vaizdo medžiaga platformų naudotojų amžių, įdiegimą ir naudojimą, kiek tai susiję su šiais vaizdo įrašais.

123. Beje, Reglamento (ES) 2024/1083[52] 15 straipsnyje nustatytas mechanizmas, pagal kurį bet kuri kompetentinga nacionalinė reguliavimo institucija ar įstaiga gali prašyti valstybės narės, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas, panašių institucijų imtis būtinų ir proporcingų priemonių siekiant kontroliuoti, kaip dalijimosi vaizdo medžiaga platformų paslaugų teikėjai laikosi Direktyvos 2010/13 28b straipsnio 1–3 dalyse nustatytų įpareigojimų. Iš šio reglamento 15 straipsnio 1 dalies („nedarant poveikio Direktyvos 2000/31 3 straipsniui“), siejamos su jo 45 konstatuojamąja dalimi, matyti, kad jeigu naudojant šį mechanizmą nepavyksta rasti taikaus sprendimo, laisvė teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės gali būti ribojama tik tuo atveju, jei tenkinamos Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatytos sąlygos ir jeigu buvo laikytasi šiame straipsnyje nustatytos procedūros.

124. Neatsižvelgiant į tai, ar Reglamentas 2024/1083 taikomas *ratione temporis*[53] ir ar informacijos skelbimo internete paslaugos, dėl kurių pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą byloje C-190/24, taip pat apima paslaugas, kurios nėra dalijimosi vaizdo medžiaga platformos, kaip tai suprantama pagal šį reglamentą, šio reglamento 15 straipsnis patvirtina, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino priminti principą, kylantį iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio, pagal kurį valstybė narė, kurioje įsteigtas atitinkamos informacinės visuomenės paslaugų teikėjas, nustato ir taiko nepilnamečių apsaugai užtikrinti būtinas priemones, kaip antai nurodytas Direktyvos 2010/13 28b straipsnio 1–3 dalyse, todėl kitos valstybės narės šioje srityje nustatytos priemonės turi poveikį tos pirmos valstybės narės kompetencijai ir riboja laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą.

[52] 2024 m. balandžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema ir iš dalies keičiama Direktyva 2010/13/ES (Europos reglamentas dėl žiniasklaidos laisvės) (OL L, 2024/1083).

[53] Iš Reglamento 2024/1083 29 straipsnio matyti, kad 15 straipsnis taikomas nuo 2025 m. gegužės 8 d.

125. Taigi reikia konstatuoti, kad toks įpareigojimas įdiegti techninius mechanizmus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių galimybei susipažinti su pornografiniu turiniu, kaip nagrinėjamas šioje byloje, iš esmės riboja laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą.

126. Norėčiau patikslinti, kad šis argumentas taikomas ne tik tokiam įpareigojimui, kylančiam iš bendrų ir abstrakčių baudžiamosios teisės nuostatų, bet ir įspėjimui, kurį kompetentinga institucija gali skirti informacijos skelbimo internete paslaugos teikėjui.

127. Iš tiesų tam, kad įvykdytų Direktyvos 2010/13 28b straipsnio 2 dalyje numatytą pareigą, interneto platformų valdytojai turi ne tik apriboti prieigą prie pornografinio turinio, bet ir surasti sprendimą, kaip veiksmingai apsaugoti nepilnamečius nuo pornografinio turinio, o tai keičia jų vykdomos informacinės visuomenės paslaugų teikimo veiklos būdą.

128. Be to, nors 2020 m. liepos 30 d. įstatymo 23 straipsnis gali leisti manyti, kad įspėjimas gali būti skirtas paslaugų teikėjui (tik) dėl pornografinio turinio, iš 2021 m. spalio 7 d. dekreto 3 straipsnio galima spręsti, kad šis mechanizmas reiškia techninį procesą, įdiegtą siekiant užtikrinti, kad naudotojai, norintys naudotis paslauga, būtų pilnamečiai.

129. Dėl visų išdėstytų priežasčių reikia manyti, kad pareiga įdiegti technines priemones, skirtas užkirsti kelią nepilnamečių galimybei susipažinti su pornografiniu turiniu, iš esmės riboja laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą. Tam, kad kitoje valstybėje narėje įsisteigusiam paslaugų teikėjui nustatytų tokią pareigą, valstybė narė turi atitikti Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytas sąlygas.

130. Dabar nagrinėsiu trečiojo klausimo esmę, t. y. Direktyvoje 2000/31 nustatytų reikalavimų ir reikalavimų, susijusių su pagrindinių teisių apsauga, suderinimą.

c) Pagrindinių teisių taikymas siekiant nukrypti nuo Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 ir 2 dalių

131. Kaip pažymėjo Komisija, trečiasis klausimas leidžia manyti, kad Direktyva 2000/31 dėl jai būdingų ribų neatitinka Chartijos 1 ir 24 straipsniuose bei EŽTK 8 straipsnyje garantuojamų pagrindinių teisių apsaugos reikalavimų.

132. Vis dėlto iš Direktyvos 2000/31 10 konstatuojamosios dalies matyti, kad šios direktyvos 3 straipsnyje nustatytu mechanizmu, kuriuo siekiama užtikrinti elektroninės prekybos erdvę be vidaus sienų, užtikrinama aukšto lygio bendrojo intereso tikslų apsauga, visų pirma nepilnamečių apsauga.

133. Šiuo klausimu, kaip jau nurodžiau [54], pasakytina, kad šis mechanizmas grindžiamas, be kita ko, kontrolės kilmės valstybėje narėje principo taikymu. Pagal šį principą kiekviena valstybė narė, kaip informacinės visuomenės paslaugų kilmės valstybė narė, turi reglamentuoti šias paslaugas ir taip apsaugoti Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje nurodytus bendrojo intereso tikslus [55]. Tarp šių tikslų yra viešosios tvarkos apsauga, kuri, atsižvelgiant į šios nuostatos

[54] Žr. šios išvados 31 punktą.

[55] Žr. Sprendimą *Google Ireland ir kt.* (43 punktas), taip pat 2024 m. gegužės 30 d. Sprendimą *Airbnb Ireland ir Amazon Services Europe* (C-662/22 ir C-667/22, EU:C:2024:432, 56 punktas).

ir šios direktyvos 10 konstatuojamosios dalies tekstą, apima nepilnamečių apsaugą. Taigi kilmės valstybės narės vykdoma kontrolė turi užtikrinti veiksmingą šio tikslo apsaugą ne tik kilmės valstybės narės ir jos piliečių, bet ir kitų valstybių narių bei jų piliečių interesais [56].

134. Be to, Direktyva 2000/31 taip pat grindžiama tarpusavio pripažinimo principu, pagal kurį kiekviena valstybė narė, kaip informacinės visuomenės paslaugų paskirties valstybė narė, užtikrina, kad nebūtų ribojamas laisvas tokių paslaugų judėjimas. Taigi paskirties valstybė narė turi manyti, kad valstybė narė, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas, užtikrina tinkamą bendrojo intereso tikslo apsaugoti nepilnamečius lygį. Jeigu tokios apsaugos nėra, vienintelė šios pirmosios valstybės narės turima galimybė ištaisyti padėtį yra imtis priemonių pagal šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus.

135. Šiuo aspektu Direktyva 2010/13 atitinka nepilnamečių apsaugos reikalavimus. Visų pirma pagal jos 28b straipsnį valstybė narė užtikrina, kad jos teritorijoje įsisteigę dalijimosi vaizdo medžiaga platformos paslaugų teikėjai taikytų tinkamas nepilnamečių apsaugos priemones. Šios priemonės gali būti amžiaus patikros sistemos įdiegimas [57]. Jei kilmės valstybė narė neužtikrina reikiamo nepilnamečių apsaugos lygio, paskirties valstybė narė gali taikyti šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje numatytas priemones.

136. Nagrinėjama nacionaline priemone siekiamas bendrojo intereso tikslas apsaugoti nepilnamečius užtikrinamas, pirma, įgyvendinant kontrolės kilmės valstybėje narėje principą pagal Direktyvos 2010/13 nuostatas ir, antra, taikant nukrypti leidžiančių nuostatų mechanizmą, kuriuo kitos valstybės narės gali remtis atskirais atvejais ir laikydamosi Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytų sąlygų.

137. Taigi Sąjungos teisės aktų leidėjas siekė suderinti vidaus rinkos ir pagrindinių teisių apsaugos reikalavimus. Pripažinus, kad šiuo tikslu direktyvose 2000/31 ir 2010/13 numatyti mechanizmai neatitinka Chartijos 1 ir 24 straipsniuose numatytų reikalavimų, būtų kvestionuojamas šių dviejų direktyvų galiojimas.

138. Dar svarbiau tai, kad šie mechanizmai atspindi valstybių narių sutarimą dėl jų atsakomybės, susijusios su nepilnamečių apsauga nuo žalingo turinio elektroninei prekybai skirtoje erdvėje be vidaus sienų. Šių mechanizmų kvestionavimas pakenktų jų veiksmingumui ir pakirstų valstybių narių tarpusavio pasitikėjimą.

139. Be to, nors Teisingumo Teismas yra pripažinęs, kad valstybė narė gali remtis pagrindine teise, siekdama jos teikiamos apsaugos, jeigu to jai neleidžia jokia antrinės teisės nuostata, tokia išeitis buvo pripažinta ir tuo atveju, kai Sąjungos teisės akte nėra jokio išimtinio mechanizmo, suteikiančio šiai valstybei narei galimybę užtikrinti atitinkamą pagrindinę teisę [58]. Tačiau Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje toks mechanizmas buvo nustatytas, todėl ši jurisprudencija negali būti pritaikyta šioje byloje.

[56] Direktyvos 2000/31 22 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „[i]nformacinės visuomenės paslaugos turi būti prižiūrimos pačių paslaugų teikėjų, kad būtų efektyviai ginami viešieji interesai [bendrojo intereso tikslai] <...> ne tik [valstybės narės, kurios teritorijoje įsisteigęs paslaugų teikėjas], bet ir visos [Sąjungos] piliečių[ų]“. Žr. mano išvadą bylose *Airbnb Ireland ir kt.* (C-662/22–C-667/22, EU:C:2024:18, 147 punktas).

[57] Žr. šios išvados 122 punktą.

[58] Šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimą *Aranyosi ir Căldăraru* (C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 80–83 ir 88 punktai).

140. Taigi į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip: tai, kad individualių priemonių, susijusių su konkrečia paslauga, nustatymas negali užtikrinti Chartijos 1 ir 24 straipsniuose ir EŽTK 8 straipsnyje garantuojamų pagrindinių teisių apsaugos, neleidžia nukrypti nuo Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo, siekiant tam tikrai paslaugų teikėjų kategorijai taikyti iš bendrų ir abstrakčių nuostatų kylantį įpareigojimą.

E. Byla C-190/24

1. Dėl pirmojo klausimo

141. Pirmuoju klausimu siekiama išsiaiškinti, ar koordinuojama sritis, kaip ji apibrėžta Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte, apima draudimą pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjams pasitelkus šią paslaugą skelbti bet kokius naudotojų pranešimus ar nuorodas, galinčius leisti kitiems naudotojams išvengti patikrinimų keliuose, nepaisant to, kad šis draudimas nesusijęs nė su viena iš sričių, reglamentuojamų šios direktyvos II ir III skyrių suderinimo nuostatomis.

142. Primenu, kad, kaip matyti iš mano argumentų, susijusių su antruoju klausimu byloje C-188/24, Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte apibrėžta koordinuojama sritis apima reikalavimus, susijusius su informacinės visuomenės paslaugų veiklos vykdymu ir tuo atveju, kai šie reikalavimai nesiejami su sritimis, kurias reglamentuoja šios direktyvos II ir III skyriuose esančios derinimo nuostatos [59].

143. Taigi, siekiant atsakyti į šį klausimą, dar reikia patikrinti, ar nagrinėjamas draudimas perduoti yra į koordinuojamą sritį patenkantis reikalavimas.

144. Šiuo klausimu pažymiu, kad nagrinėjamas draudimas perduoti daro poveikį informacinės visuomenės paslaugos veiklos vykdymui. Tam, kad laikytųsi tokio draudimo, paslaugų teikėjas privalo apriboti arba sustabdyti įprastą savo paslaugos teikimą ir vykdyti atitinkamą veiklą konkrečiu būdu. Šiuo atveju aplinkybė, kad nagrinėjamas draudimas perduoti įpareigoja paslaugų teikėją riboti savo paslaugos teikimą tik tam tikrais atvejais ir tik kiek tai susiję su konkrečiu patikrinimu kelyje, nekeičia iš šio draudimo kylančio įpareigojimo esmės. Vis dėlto ši aplinkybė gali būti reikšminga nagrinėjant, ar minėtu draudimu ribojamas laisvas paslaugų judėjimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalį, o gal jis atitinka šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje numatytas sąlygas.

145. Be to, reikėtų priminti, kad nagrinėjamas draudimas perduoti taikomas kartu su sankcija [60]: nuo jo laikymosi priklauso teisėtas vertimasis informacinės visuomenės paslaugos teikimo veikla.

146. Šiomis aplinkybėmis į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad koordinuojama sritis, kaip ji apibrėžta Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte, apima draudimą pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjams pasitelkus šią paslaugą transliuoti bet kokį naudotojų pateiktą pranešimą ar nuorodą, galinčią leisti kitiems naudotojams išvengti patikrinimų kelyje, nepaisant to, kad šis draudimas nesiejamas nė su viena iš sričių, reglamentuojamų šios direktyvos II ir III skyriuose esančiomis derinimo nuostatomis.

59 Žr. šios išvados 64 punktą.

60 Žr. šios išvados 13 punktą.

2. Dėl antrojo klausimo

a) Prejudicinio klausimo apimtis ir performulavimas

147. Antruoju klausimu, kaip jį suformulavo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, iš esmės siekiama išsiaiškinti, ar nagrinėjamas draudimas perduoti nepatenka į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą, nes jis būtinas siekiant užtikrinti patikrinimų keliuose, atliekamų siekiant sulaikyti asmenis, kurie ieškomi už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus arba kelia grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, veiksmingumą.

148. Šiuo aspektu ši formuluotė leidžia suprasti, kad pateiktu klausimu siekiama išsiaiškinti, ar nagrinėjamas draudimas perduoti patenka į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą.

149. Be to, šiame klausime daroma nuoroda į Direktyvos 2000/31 26 konstatuojamąją dalį („nors direktyvos 26 konstatuojamojoje dalyje nurodyta“), kurioje pažymėta, kad „[v]alstybės narės gali taikyti savo nacionalines baudžiamosios teisės ir baudžiamųjų bylų nagrinėjimo taisykles bei [siekdamos imtis] visų kitų tyrimo priemonių, būtinų, kad nusikaltimai būtų atskleisti ir išaiškinti <...>“. Ši nuoroda, prieš kurią yra žodis „nors“, leidžia suprasti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar nagrinėjamas draudimas perduoti nepatenka į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal šios direktyvos 2 straipsnio h punktą, nes jis būtinas siekiant užtikrinti patikrinimų kelyje, vykdomų siekiant sulaikyti asmenis, ieškomus už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus, keliančius grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, veiksmingumą.

150. Pažymiu, jog *Coyote System* mano, kad nors nagrinėjamas draudimas perduoti patenka į koordinuojamą sritį, jis negali būti į šią sritį patenkanti priemonė, kuria informacinės visuomenės paslaugų paskirties valstybė narė gali nukrypti nuo Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalyje numatyto principo ir apriboti laisvą šių paslaugų judėjimą.

151. Šiuo klausimu *Coyote System* teigia, kad, priešingai, nei reikalaujama pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalį, nacionalinė priemonė, kuria nustatomas nagrinėjamas draudimas perduoti, nėra susijusi su konkrečia informacinės visuomenės paslauga. Vis dėlto, jos nuomone, šis draudimas, kaip buvo nurodyta prašyme priimti prejudicinį sprendimą paminėtame Sprendime *Google Ireland ir kt.*[61], yra „bendro ir abstraktaus pobūdžio priemonė, vienodai taikoma visiems bendrai apibūdintos konkrečių informacinės visuomenės paslaugų kategorijos paslaugų teikėjams“[62].

152. Atsižvelgdamas į tai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas antruoju klausimu prašo Teisingumo Teismo išaiškinti, ar pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnį nėra leidžiamas draudimas perduoti, kurį Prancūzija, kaip informacinės visuomenės paslaugų paskirties valstybė narė, ketina nustatyti kitose valstybėse narėse įsisteigusiems paslaugų teikėjams.

[61] 60 punktas.

[62] Atsižvelgiant į išvadą, kurią jis pateikė pagrindinėse bylose, atrodo, kad tokia yra ir *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) generalinio pranešėjo pozicija, pagal kurią „byla [C-190/24] susijusi su reikalavimais, susijusiais su paslaugų teikėjų, priklausančių tam tikrai informacinės visuomenės paslaugų kategorijai, vykdoma veikla. Ginčijamos taisyklės yra bendros ir abstrakčios, jos nesusijusios su „konkrečia paslauga“.

153. Šiomis aplinkybėmis Prancūzijos vyriausybė rašytinėse pastabose pasiūlė nagrinėjamo draudimo perduoti teisėtumą analizuoti iš dar kitos perspektyvos. Iš esmės šiuo draudimu nėra ribojamas laisvas paslaugų judėjimas, todėl jam netaikomos Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytos sąlygos. Grįsdama savo teiginį ši vyriausybė remiasi šios direktyvos 14 straipsnio 3 dalimi, kurioje nurodyti prieglobos paslaugų teikėjams skirti įpareigojimai.

154. Tokie argumentai gali turėti įtakos nagrinėjamo draudimo perduoti suderinamumui su Direktyva 2000/31. Taigi siūlau išnagrinėti ir šią analizės kryptį, siekiant prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti visus Sąjungos teisės aiškinimo, kuris jam galėtų būti naudingas sprendžiant dėl nagrinėjamų nacionalinės teisės nuostatų atitikties šiai direktyvai, aspektus.

155. Šiuo tikslu siūlau performuluoti antrąjį klausimą ir vadovautis nuostata, kad juo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnį nėra leidžiamas draudimas perduoti pranešimus ir nuorodas, siunčiamus pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos naudotojų, kurį šių paslaugų paskirties valstybė narė ketina nustatyti kitose valstybėse narėse įsisteigusiems minėtų paslaugų teikėjams.

b) Analizės struktūra

156. Rašytinėse pastabose Prancūzijos vyriausybė nurodo, kad nagrinėjamo draudimo perduoti teisėtumo analizę atsižvelgiant į Direktyvą 2000/31 reikėtų pradėti nuo šios direktyvos 14 straipsnio 3 dalyje nurodytų draudimų, kuriems netaikomi jos 3 straipsnyje numatyti reikalavimai, nes jais neribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas, problematikos.

157. Kiek tai susiję su Direktyva 2000/31, klausimas, ar nacionalinė priemonė riboja laisvą paslaugų judėjimą, yra svarbus tik tuo atveju, jei ši priemonė yra į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal jos 2 straipsnio h punktą, patenkantis reikalavimas. Iš šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalies matyti, kad valstybės narės dėl šiai sričiai priskiriamų priežasčių negali riboti laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo iš kitos valstybės narės[63]. Taigi nacionalinė priemonė, kuria nustatomas toks apribojimas, bet kuri nepatenka į koordinuojamą sritį, neturi reikšmės atsižvelgiant į minėtos direktyvos 3 straipsnį.

158. Atsižvelgdamas į šią pastabą, pirmiausia išnagrinėsiu, ar, turint omenyje siekiamus tikslus, nagrinėjamas draudimas perduoti nepatenka į koordinuojamą sritį (c dalis); antra, išnagrinėsiu Prancūzijos vyriausybės argumentus, kad šiuo draudimu neribojamas laisvas paslaugų judėjimas (d dalis); ir, trečia, trumpai išnagrinėsiu *Coyote System* argumentą, kad minėtas draudimas neatitinka Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytų sąlygų (e dalis).

63 Žr. šios išvados 30 punktą.

c) Viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo užtikrinimas

159. Kyla klausimas, ar nagrinėjamas draudimas perduoti nepatenka į koordinuojamą sritį dėl to, kad jis būtinas norint užtikrinti patikrinimų kelyje veiksmingumą siekiant sulaikyti asmenis, ieškomus už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus arba keliančius grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui.

160. Šiuo klausimu, pirma, kaip jau nurodžiau [64], pažymėtina, kad nacionalinė priemonė negali būti neįtraukta į koordinuojamą sritį vien dėl to, kad kyla iš baudžiamosios teisės nuostatų. Taigi juo labiau nėra jokios priežasties manyti, kad priemonė, būtina siekiant prisidėti prie baudžiamosios teisės įgyvendinimo ar bendrojo intereso tikslų, kaip antai viešosios tvarkos ar visuomenės saugumo, užtikrinimo, nepatenka į minėtą sritį.

161. Antra, nei bendrojo intereso tikslo, kurį valstybė narė siekia užtikrinti nacionaline priemone, pobūdis, nei tai, kad ši priemonė yra būtina šiam tikslui pasiekti, neturi lemiamos reikšmės ją pripažįstant „reikalavimu, patenkančiu į koordinuojamą sritį“. Siekiant nustatyti, ar nacionalinė priemonė yra toks reikalavimas, reikia įvertinti jos tikslą ir patikrinti, ar ji susijusi su galimybe pradėti arba vykdyti informacinės visuomenės veiklą [65].

162. Trečia, pagal Direktyvą 2000/31 bendrojo intereso tikslai atlieka ypatingą vaidmenį, kuris skiriasi nuo atitinkamos priemonės tikslo vaidmens. Iš esmės valstybė narė gali remtis šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a punkto i papunktyje išvardytais bendrojo intereso tikslais, kad nustatydama priemonę, patenkančią į koordinuojamą sritį, nukryptų nuo laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo principo. Tarp šių bendrojo intereso tikslų yra viešosios tvarkos apsauga, visų pirma prevencija, tyrimai, atskleidimas ir baudžiamasis persekiojimas, taip pat visuomenės saugumo užtikrinimas.

163. Ketvirta, Direktyvos 2000/31 26 konstatuojamosios dalies ištraukoje, į kurią atkreipia dėmesį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nurodyta, kad valstybės narės gali taikyti savo nacionalines baudžiamosios teisės ir baudžiamojo proceso taisykles, kad imtųsi visų būtinų tyrimo ir kitų priemonių, būtinų nusikalstamoms veikoms atskleisti ir už jas patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Reikia pažymėti, jog šioje konstatuojamojoje dalyje taip pat paaiškinama, kad valstybės narės gali pasinaudoti šia galimybe laikydamosi šioje direktyvoje nustatytų sąlygų. Kaip nurodžiau šios išvados 110 punkte, Direktyvoje 2000/31 numatytos sąlygos, kuriomis paskirties valstybė narė gali taikyti priemones, būtinas nusikalstamų veikų prevencijai, tyrimui, atskleidimui ir baudžiamajam persekiojimui. Kaip ir bet kuri kita į koordinuojamą sritį patenkanti priemonė, kuria paskirties valstybė narė siekia apriboti laisvą paslaugų judėjimą, Direktyvos 2000/31 26 konstatuojamojoje dalyje nurodytos priemonės turi atitikti bent jau jos 3 straipsnio 4 dalies a punkte numatytas materialines sąlygas. Iš to darau išvadą, kad priemonės, būtinos siekiant atskleisti nusikalstamas veikas baudžiamosiose bylose ir persekioti už jas, nėra eliminuotos iš koordinuojamos srities.

164. Taigi priemonė, susijusi su informacinės visuomenės veiklos vykdymu, negali būti neįtraukta į koordinuojamą sritį vien dėl to, kad atitinka viešosios tvarkos ir visuomenės saugumo užtikrinimo bendrojo intereso tikslus.

64 Žr. šios išvados 111 punktą.

65 Žr. šios išvados 69 punktą.

165. Taigi darytina tarpinė išvada, kad nagrinėjamas draudimas perduoti negali nepatekti į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punktą, dėl to, kad jis būtinas siekiant užtikrinti patikrinimų kelyje, atliekamų siekiant sulaikyti asmenis, ieškomus už nusikaltimus ar baudžiamuosius nusižengimus arba keliančius grėsmę viešajai tvarkai ar visuomenės saugumui, veiksmingumą.

d) Įpareigojimai, kuriais neribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas

1) Problemos apibūdinimas

166. Iš iki šiol atliktos analizės matyti, kad nagrinėjamas draudimas perduoti patenka į koordinuojamą sritį.

167. Be to, pagal Direktyvą 2000/31 *a priori* neprieštaraujama draudimui perduoti, kurį informacinės visuomenės paslaugų paskirties valstybė narė ketina nustatyti kitose valstybėse narėse įsteigtiems šių paslaugų teikėjams, jeigu jis atitinka šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a ir b punktuose numatytas sąlygas. Kai šios sąlygos tenkinamos, informacinės visuomenės paslaugų paskirties valstybė narė, taikydama koordinuojamai sričiai priskiriamas priemones, gali apriboti laisvą šių paslaugų judėjimą.

168. Vis dėlto Prancūzijos vyriausybė nurodo, kad nagrinėjamas draudimas perduoti neriboja laisvo paslaugų judėjimo, todėl jam netaikomos Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytos sąlygos.

169. Kalbant konkrečiau, šis draudimas, šios vyriausybės teigimu, patenka į Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalies taikymo sritį ir savaime neriboja laisvės teikti informacinės visuomenės paslaugas iš kitos valstybės narės, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalį. Jis galėtų būti taikomas paslaugų teikėjui, nesvarbu, kurioje valstybėje narėje jis įsisteigęs, o informacinės visuomenės paslaugų paskirties valstybė narė, norinti nustatyti tokį įpareigojimą, jokiu būdu neprivalėtų laikytis minėtos direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje numatytos nukrypti leidžiančios procedūros.

2) Vertinimas

170. Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalyje numatyta, be kita ko, kad šis straipsnis neturi įtakos teismo arba administracinės institucijos galimybei vadovaujantis valstybių narių teisinėmis sistemomis reikalauti, kad paslaugų teikėjas nutrauktų pažeidimą arba užkirstų jam kelią.

171. Pirmiausia reikėtų pažymėti, kad Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalyje nurodytą draudimą gali nustatyti ir valstybė narė, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas, ir atitinkamos paslaugos paskirties valstybė narė[66].

172. Šiuo klausimu pažymėtina, kad nors pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 1 dalį kiekvieną informacinės visuomenės paslaugos teikėją kontroliuoja valstybė narė, kurioje jis įsisteigęs, šio straipsnio 4 dalyje numatyta, kad kita valstybė narė gali imtis priemonių šio paslaugų teikėjo

[66] Taip pat žr. mano išvadą byloje *Google Ireland ir kt.* (C-376/22, EU:C:2023:467, 47 ir 50 punktai), kurioje nurodžiau galimybę vadovautis tokiu aiškinimu. Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalyje tokia kompetencija niekam nepaliekama.

atžvilgiu, laikydamasi pastarojoje nuostatoje šiuo tikslu nustatytų sąlygų. Svarbu pabrėžti, kad šios sąlygos susijusios ne su šios kitos valstybės narės kompetencija, o su priemone, kurią ji nori taikyti atitinkamam paslaugų teikėjui.

173. Be to, pačioje Direktyvoje 2000/31 nereglamentuojamas valstybių narių teismų ir kitų institucijų kompetencijos ir įgaliojimų priimti sprendimus paskirstymas. Šioje direktyvoje, be kita ko, jos 1 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad joje nereglamentuojama teismų jurisdikcija, kuri konkrečiai reglamentuota Reglamente (ES) Nr. 1215/2012[67]. O teritorinė administracinių institucijų jurisdikcija nustatoma viešosios teisės nuostatomis, o ši direktyva jų neapima.

174. Tai nustačius, reikia išnagrinėti Prancūzijos vyriausybės argumentą, kad nagrinėjamam draudimui perduoti, kaip Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalyje numatytam įpareigojimui, netaikomos šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje numatytos sąlygos.

175. Iš Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalies matyti, kad šis straipsnis neturi įtakos galimybei nustatyti teismo ar administracinius įpareigojimus, kuriais siekiama nutraukti pažeidimą arba užkirsti jam kelią. Šio straipsnio 1 dalyje tik numatytos sąlygos, kuriomis prieglobos paslaugos teikėjas gali būti atleistas nuo atsakomybės už naudotojų prašymu saugomą informaciją. Taigi iš pirmo žvilgsnio abejotina, kad dėl minėtos direktyvos 14 straipsnio 3 dalies galėtų būti netaikomas jos 3 straipsnis.

176. Vis dėlto manau, kad priežastis, dėl kurios įpareigojimui, kuriam gali būti taikoma Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalis, gali būti netaikomos šios direktyvos 3 straipsnyje numatytos sąlygos, yra ne pirmojoje, o antrojoje nuostatoje. Iš 3 straipsnio 2 dalies matyti, kad kita valstybė narė nei ta, kurioje įsisteigęs paslaugų teikėjas, negali priemonėmis, patenkančiomis į koordinuojamą sritį, apriboti laisvės teikti informacinės visuomenės paslaugas. Manau, kad tam tikromis sąlygomis įpareigojimas, susijęs su individualiu pažeidimu, gali neriboti laisvės teikti tokias paslaugas.

177. Šiuo klausimu pirmiausia pažymėtina, jog Direktyvos 2000/31 18 straipsnyje numatyta, jog valstybės narės turi užtikrinti, kad pagal nacionalinę teisę galimos teisminės teisių gynimo priemonės dėl informacinės visuomenės paslaugų veiklos leistų greitai imtis priemonių, skirtų nutraukti bet kokį įtariamą pažeidimą ir užkirsti kelią tolesniam susijusių interesų pažeidimui. Nors kiekviena valstybė narė turi numatyti galimybę imtis tokių priemonių, įpareigojimas, kuriuo siekiama nutraukti individualų pažeidimą arba užkirsti jam kelią ir kurį paslaugų teikėjui nustatė kita valstybė narė nei ta, kurioje jis yra įsisteigęs, gali riboti laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą. Nors ši nuostata susijusi tik su teisminėmis teisių gynimo priemonėmis, tai, ar įpareigojimas riboja laisvą paslaugų judėjimą asmens, kuriam jis skirtas, požiūriu, priklauso ne nuo įpareigojimą nustačiusios institucijos pobūdžio, o nuo atitinkamo įpareigojimo esmės ir turinio.

178. Antra, kaip teisingai pažymi Prancūzijos vyriausybė, tokį aiškinimą taip pat patvirtina Sprendimas *Glawischnig-Piesczek*[68]. Jame Teisingumo Teismas nekvestionavo Austrijos teismo nustatyto įpareigojimo Airijoje įsteigtam prieglobos paslaugų teikėjui, susijusio su turiniu,

[67] 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1).

[68] 2019 m. spalio 3 d. Sprendimas (C-18/18, EU:C:2019:821).

tapačiu arba lygiaverčiu neteisėta pripažintos informacijos turiniui, atitikties Direktyvai 2000/31[69]. Taip Teisingumo Teismas pabrėžė ne atitinkamo įpareigojimo teisminį pobūdį, o jo tikslą.

179. Trečia, Sąjungos teisės aktų leidėjas patvirtino šį aiškinimą Reglamente (ES) 2022/2065[70]. Jo 38 konstatuojamojoje dalyje, be kita ko, nurodyta, kad nurodymais imtis veiksmų prieš konkretų neteisėtą turinį iš esmės neribojamas laisvas tarpininkavimo paslaugų judėjimas, todėl Direktyvos 2000/31 3 straipsnis jiems netaikomas[71].

180. Dėl visų šių priežasčių manau, kad įpareigojimui imtis veiksmų dėl konkretaus neteisėto turinio, kuriuo siekiama nutraukti individualų pažeidimą arba užkirsti jam kelią, netaikomos Direktyvos 2000/31 3 straipsnyje numatytos sąlygos, jeigu juo neribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų judėjimas. Ši išvada turi būti suprantama siaurai, kad nebūtų pakenkta tame straipsnyje nustatytam mechanizmui. Tokiu įpareigojimu turi būti siekiama ištaisyti individualų pažeidimą, tačiau jis neturi įtakos informacinės visuomenės paslaugos veiklos vykdymui. Taigi, pavyzdžiui, įpareigojimo imtis veiksmų adresatas negali būti priverstas pakeisti savo veiklos organizavimo būdą.

181. Kyla klausimas, kaip tokie įpareigojimai imtis veiksmų, kuriais neribojamas laisvas paslaugų judėjimas, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 2 dalį, siejasi su šios direktyvos 14 straipsnio 3 dalyje nurodytais įpareigojimais.

182. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad šios dvi nuostatos atlieka skirtingas funkcijas[72]. Be to, Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 3 dalyje daroma aiški nuoroda į valstybių narių teisines sistemas ir, atrodo, joms paliekama diskrecija, kiek tai susiję su įpareigojimų nustatymu. Taigi neteigiu, kad bet koks įpareigojimas, kuris gali būti skirtas paslaugų teikėjui pagal šią nuostatą, neriboja laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo. Vis dėlto manau, kad visų šių priemonių tikslas yra tas pats, t. y. nutraukti individualų pažeidimą arba užkirsti jam kelią, kiek tai susiję su konkrečiu neteisėtu turiniu.

183. Šiomis aplinkybėmis dabar kyla klausimas, ar nagrinėjama nacionalinė priemonė riboja laisvą paslaugų judėjimą.

69 Turiu patikslinti, kad iš šio sprendimo darytinos išvados gali neturėti lemiamos reikšmės. Iš tiesų byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neprašė išaiškinti Direktyvos 2000/31 3 straipsnio. Teisingumo Teismas performulavo prejudicinius klausimus ir nagrinėjo visą šią direktyvą. Be to, Teisingumo Teismas būtų galėjęs nuspręsti, kad jam nepriklauso aiškinti šios nuostatos arba kad minėtos direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje numatytos sąlygos yra įvykdytos.

70 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022, p. 1).

71 Reglamento 2022/2065 38 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „nurodymams imtis veiksmų prieš neteisėtą turinį ir teikti informaciją taikomos taisyklės dėl valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs atitinkamas paslaugų teikėjas, kompetencijos apsaugos ir taisyklės, kuriomis nustatomos galimos tam tikrais atvejais nukrypti nuo tos kompetencijos leidžiančios nuostatos, nustatytos [Direktyvos 2000/31] 3 straipsnyje, tik jeigu tenkinamos to straipsnio sąlygos. Atsižvelgiant į tai, kad atitinkami nurodymai yra susiję su konkrečiais neteisėto turinio ir informacijos elementais, kai jie yra skirti kitoje valstybėje narėje įsisteigusiems tarpininkavimo paslaugų teikėjams, jais iš principo nėra apribojama tų paslaugų teikėjų laisvė teikti savo paslaugas tarpvalstybiniu lygmeniu. Todėl [šios direktyvos] 3 straipsnyje nustatytos taisyklės <...> tiems nurodymams netaikomos.“

72 Šiuo klausimu, atsižvelgiant į Direktyvos 2000/31 3 straipsnio ir Reglamento 2022/2065 tarpusavio ryšį žr. Husovec, M., „Principles of the Digital Services Act“, Cambridge University Press, 2017, p. 153, ir Wilman, F., Wilman, F., Kaleda, S. L., Loewenthal, P. J., „The EU Digital Services Act. A Commentary“, Oxford University Press, Oxford 2024, p. 56.

3) Nagrinėjamas draudimas perduoti

184. Primintina, jog iš mano analizės matyti, kad įpareigojimas imtis veiksmų dėl konkretaus neteisėto turinio, kuriuo siekiama nutraukti individualų pažeidimą arba užkirsti jam kelią, gali neriboti laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo[73].

185. Nagrinėjamu atveju nei pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos naudotojų pateikta informacija, susijusi su patikrinimais kelyje, nei šių naudotojų atliekamas informacijos perdavimas nėra savaime neteisėti. Vis dėlto, jeigu šios paslaugos teikėjas platina šią informaciją pažeisdamas kompetentingos institucijos nustatytą draudimą, tai yra neteisėta, ir atrodo, jog šis neteisėtumas atsiranda tada, kai atitinkamam paslaugų teikėjui pranešama apie įpareigojimą[74]. Taigi nagrinėjamas draudimas perduoti nėra nukreiptas į konkretų neteisėtą turinį ir juo nesiekiama nutraukti individualaus pažeidimo ar užkirsti jam kelią, tačiau gali lemti tokį pažeidimą, jei asmuo, kuriam draudimas skirtas, tą draudimą pažeistų.

186. Taigi šis draudimas neturi įpareigojimo imtis veiksmų dėl konkretaus neteisėto turinio, kuriuo siekiama nutraukti individualų pažeidimą arba užkirsti jam kelią ir kuriuo neribojamas laisvo informacinės visuomenės paslaugų judėjimo apribojimas, požymių.

e) Priemonių, susijusių su konkrečia paslauga, nustatymas

187. Iš Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies matyti, kad priemonė, kuria paslaugų paskirties valstybė narė gali nukrypti nuo jos 3 straipsnio 2 dalies, turi būti susijusi su „konkrečia informacinės visuomenės paslauga“. Sprendime *Google Ireland ir kt.*[75] Teisingumo Teismas paaiškino, kad sąvoka „priemonės, taikomos konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai“ neapima bendrų ir abstrakčių priemonių, skirtų bendrai apibūdintai konkrečių informacinės visuomenės paslaugų kategorijai ir vienodai taikomų visiems šios kategorijos paslaugų teikėjams.

188. Šiuo klausimu pažymėtina, kad nors nagrinėjamas draudimas perduoti sukelia pasekmių pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos teikėjui, kai tik apie tai jam pranešama, atrodo, kad kompetentinga administracinė institucija nustato tik vieną draudimą perduoti, skirtą patikrinimui kelyje, dėl kurio nori, kad jam nebūtų taikomos visos šios paslaugos.

189. Viena vertus, Kelių eismo kodekso R.130–12 straipsnyje reikalaujama, kad informacija apie draudimus perduoti būtų pateikta paslaugų teikėjams per informacinę sistemą. Iš šios nuostatos matyti, kad toks pateikimas prilygsta pranešimui apie sprendimą uždrausti.

73 Žr. šios išvados 180 punktą.

74 Šiuo klausimu Prancūzijos vyriausybė rašytinėse pastabose, regis, teigia, kad informacija apie konkretų patikrinimą kelyje „pripažįstama neteisėta“ prieš nustatant įpareigojimą jos neperduoti. Vis dėlto skaitant Kelių eismo kodekso L.130–11 ir R.130–11 straipsnius susidaro įspūdis, kad administracinė institucija gali uždrausti perduoti informaciją, susijusią su atitinkamu patikrinimu kelyje, ir kad perdavimo veiksmas tampa neteisėtas tik tada, kai atitinkamam paslaugų teikėjui pranešama apie įpareigojimą. Bet kuriuo atveju šis klausimas susijęs su nacionalinės teisės aiškinimu ir priklauso tik prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo kompetencijai.

75 60 punktas.

190. Kita vertus, Kelių eismo kodekso L.130–11 straipsnyje du kartus nurodyta, kad nustatydama draudimą perduoti kompetentinga administracinė institucija draudžia bet kuriam pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos teikėjui perduoti pranešimus ir duomenis, susijusius su patikrinimu kelyje. Be to, *Coyote System* per teismo posėdį tvirtino, kad kompetentinga institucija negali taikytis tik į tam tikrus paslaugų teikėjus.

191. Šiuo klausimu pažymiu, kad nors atrodo, jog nagrinėjamas draudimas perduoti taikomas visiems pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos teikėjams[76], Sprendimas *Google Ireland ir kt.* buvo susijęs su priemonėmis, kurios buvo ne tik vienodai taikomos bendrai apibūdintai konkrečių informacinės visuomenės paslaugų kategorijai, bet ir buvo bendro ir abstraktaus pobūdžio. Nagrinėjamas draudimas perduoti taikomas ne hipotetinėms ir pasikartojančioms situacijoms, o konkrečiam patikrinimui kelyje. Taigi jo negalima lyginti su bendrais ir abstrakčiais teisės aktais, kaip antai nagrinėtais tame sprendime.

192. Tame pačiame kontekste Teisingumo Teismas Sprendime *Google Ireland ir kt.*[77] konstatavo, kad bendros ir abstrakčios priemonės negali būti laikomos
Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje nurodytomis nukrypti leidžiančiomis priemonėmis, be kita ko, dėl to, kad leidimas paskirties valstybei narei imtis tokių priemonių pažeistų kilmės valstybės narės reglamentavimo kompetenciją ir paslaugų teikėjams būtų taikomi tiek kilmės valstybės narės, tiek paskirties valstybės (-ių) teisės aktai. Vis dėlto neatrodo, kad konkrečiu atveju taikomos priemonės nustatymas turėtų tokį poveikį, nes ji labiau susijusi su valstybių narių teismų ir kitų institucijų jurisdikcija ir sprendimų priėmimo įgaliojimais.

193. Be to, kaip Teisingumo Teismas pažymėjo Sprendime *Google Ireland ir kt.*[78], pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punktą paskirties valstybė narė įpareigojama prašyti kilmės valstybės narės imtis priemonių informacinės visuomenės paslaugų srityje, todėl pagal šią nuostatą reikia, kad valstybę narę, kuriai skirtas toks prašymas, būtų galima nustatyti prieš imantis priemonės pagal šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalį, kad paskirties valstybė narė galėtų įvykdyti šią pareigą. Vis dėlto iš minėtos direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkto, siejamo su jos 26 konstatuojamąja dalimi, matyti, kad ši pareiga netaikoma priemonėms, būtinoms atskleisti nusikalstamas veikas ir už jas patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Kita vertus, pagal tos pačios direktyvos 3 straipsnio 5 dalį skubos atveju paskirties valstybė narė gali nukrypti nuo šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkte numatytų procedūrinių sąlygų ir *ex post* pranešti apie priemonę Komisijai ir paslaugų teikėjo kilmės valstybei narei. Tai patvirtina aiškinimą, kad tam tikros priemonės gali būti svarbios kaip nukrypti leidžianti priemonė ir tuo atveju, kai prieš jas nustatant neįmanoma įvykdyti Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalies b punkte numatytų procedūrinių sąlygų, jeigu šios priemonės atitinka šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a punkte numatytas sąlygas.

194. Nagrinėjamu atveju, su sąlyga, kad tai patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atrodo, kad nagrinėjamas draudimas perduoti gali būti laikomas „priemon[e] [, taikoma] konkrečiai informacinės visuomenės paslaugai“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalį.

[76] Reikia pažymėti, kad, pirma, nagrinėjamas draudimas perduoti sukelia pasekmių paslaugų teikėjams, kuriems apie jį buvo pranešta, ir, antra, prašyme priimti prejudicinį sprendimą nenurodyta, kaip sudaromas paslaugų teikėjų, kuriems pranešama apie draudimą, sąrašas.

[77] 49 punktas.

[78] 35 punktas.

f) Išvada

195. Iš mano analizės matyti, pirma, kad nagrinėjamas draudimas perduoti patenka į koordinuojamą sritį, atsižvelgiant į juo siekiamus tikslus[79], antra, kad šis draudimas riboja laisvą informacinės visuomenės paslaugų judėjimą[80] ir, trečia, su sąlyga, kad tai patikrins prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad minėtas draudimas gali būti laikomas priemone, kuria valstybė narė gali apriboti laisvą paslaugų judėjimą, jeigu ji atitinka Direktyvos 2000/31 3 straipsnio 4 dalyje numatytas sąlygas[81].

196. Dėl visų pirma nurodytų priežasčių į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 2000/31 3 straipsniui neprieštarauja draudimas perduoti pranešimus ir nuorodas, siunčiamus pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos naudotojų, kurį šių paslaugų paskirties valstybė narė ketina taikyti ir kitose valstybėse narėse įsisteigusiems šių paslaugų teikėjams, jeigu šis draudimas atitinka šios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje arba atitinkamais atvejais – 3 straipsnio 5 dalyje numatytas sąlygas.

3. Dėl trečiojo klausimo

a) Įvadinės pastabos

197. Trečiasis klausimas susijęs su Direktyvos 2000/31 15 straipsnio išaiškinimu ir juo siekiama sužinoti, ar šioje nuostatoje numatytas draudimas nustatyti bendrą stebėjimo prievolę trukdo taikyti nagrinėjamą draudimą perduoti.

198. Šiuo klausimu visi pirma išdėstyti argumentai susiję su informacinės visuomenės paslaugų vidaus rinkos mechanizmo, nustatyto šios direktyvos 3 straipsnyje, veikimu.

199. Vis dėlto, be aspekto, susijusio su sąlygomis, kuriomis valstybės narės gali taikyti įpareigojimus informacinės visuomenės paslaugų teikėjams tarpvalstybiniais atvejais, Direktyvoje 2000/31 yra nuostatų, galinčių turėti įtakos įpareigojimų riboms. Tarp šių nuostatų yra 14 ir 15 straipsniai.

200. Atitinkamos nuostatos visų pirma taikomos tais atvejais, kai valstybė narė nori nustatyti įpareigojimą tam tikriems kitose valstybėse narėse įsisteigusiems paslaugų teikėjams. Tokiu atveju įgaliojimų nustatyti tokį įpareigojimą atitiktis Direktyvai 2000/31 vertinama dviem etapais: pirmiausia nagrinėjamos šios direktyvos 3 straipsnio 2 ir 4 dalys, o tada – jos 14 ir 15 straipsniai.

201. Reikia pažymėti, kad Direktyvos 2000/31 15 straipsnis, kaip matyti iš jo teksto, yra reikšmingas tik tuo atveju, jei informacinės visuomenės paslaugos teikėjas patenka į šios direktyvos 12–14 straipsnių taikymo sritį.

79 Žr. šios išvados 165 punktą.

80 Žr. šios išvados 186 punktą.

81 Žr. šios išvados 194 punktą.

202. Kadangi prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo Teisingumo Teismo išaiškinti ir Direktyvos 2000/31 15 straipsnį, o šis straipsnis taikomas, be kita ko, jos 14 straipsnyje nurodytų paslaugų teikimui, būtų galima manyti, kad šis teismas daro prielaidą, jog paslaugos, patenkančios į jame ginčijamų nacionalinių nuostatų taikymo sritį, yra prieglobos paslaugos. Ši prielaida buvo aptarta per teismo posėdį, tačiau pateiksiu dėl jos kelias pastabas.

b) Pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninė paslauga

1) Įvadinės pastabos

203. Nagrinėjamos nacionalinės nuostatos taikomos pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninių paslaugų teikėjams.

204. Nors prašyme priimti prejudicinį sprendimą nenurodyta, kas yra tokia paslauga, apie jos veikimo būdą galima spręsti iš šių nacionalinės teisės nuostatų teksto. Be to, šalys pateikė tam tikrų pastabų dėl praktinių šių paslaugų veikimo aspektų. Šiuo klausimu kitas sunkumas susijęs su tuo, kad atrodo, jog šios pastabos bent iš dalies pareikštos ne dėl Prancūzijos teisėje vartojamos sąvokos „elektroninė pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslauga“ apibrėžties, o dėl bendrovės *Coyote System* teikiamos paslaugos ir į ją panašių paslaugų.

205. Vis dėlto, remdamasis visomis šiomis pastabomis, nustatysiu tolesnės analizės atskaitos tašką. Neginčijama, kad *Coyote System* yra elektroninių pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugų teikėja, kaip tai suprantama pagal Prancūzijos teisę. Taigi analizė, kurią atliekant bus atsižvelgta į šios bendrovės teikiamos paslaugos savybes, apims bent dalį prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme ginčijamų nuostatų taikymo srities.

206. Bet kuriuo atveju būtent prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas turės išaiškinti nacionalinę teisę ir nustatyti nagrinėjamų nacionalinės teisės nuostatų taikymo sritį. Atsižvelgdamas į Teisingumo Teismo pateiktus paaiškinimus, jis taip pat turės patikrinti, ar šios paslaugos teikėjas patenka į Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

2) Mano analizės atspirties taškas

207. Atrodo, kad viena iš esminių elektroninės pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos funkcijų yra suteikti vairuotojui informaciją apie eismo sąlygas ir pranešti apie kitus eismo įvykius, įvykusius jo pasirinktu maršrutu arba tam tikru metu jo buvimo perimetre. Vieni iš tokių įvykių yra valdžios institucijų atliekami patikrinimai kelyje.

208. Kelių eismo kodekso L.130–11 straipsnyje daroma prielaida, kad tokios paslaugos šaltinis bent iš dalies yra tam tikrų naudotojų pranešimai ir nuorodos, kuriuos šios paslaugos teikėjas perduoda visiems naudotojams.

209. Praktiškai, kaip savo rašytinėse pastabose ir per teismo posėdį paaiškino *Coyote System*, pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos naudotojas gali nuspausti piktogramą, atitinkančią vieną iš anksto nustatytų eismo įvykių kategorijų, kad praneštų apie įvykį ir jo vietą ir prie šio perspėjimo pridėtų asmeninį pranešimą arba nuotrauką.

210. Toks perspėjimas nedelsiant ir automatiškai išplatinamas visiems naudotojams, kurie, jei mano, kad pranešimas neteisingas, gali pranešti apie klaidą paspausdami tam skirtą piktogramą. Jei apie klaidą praneša keli naudotojai, atitinkamas perspėjimas ištrinamas.

211. Dėl perspėjimų apie įvykius rodymo *Coyote System* taip pat paaiškino, kad jos paslauga grindžiama algoritmu, kuris valdo šiuos perspėjimus, be kita ko, tam, kad būtų sujungti sutampantys perspėjimai ir ištrinami tie, dėl kurių patikimumo pakankamai suabejojo naudotojų bendruomenė. Vis dėlto paslaugos teikėjai visiškai nekontroliuoja naudotojų siunčiamų perspėjimų turinio ir išplatina juos naudotojams tokius, kokie jie yra.

212. Be to, nors mechanizmas, kuriuo grindžiamas bet kurios kitos pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos veikimas, iš pirmo žvilgsnio skiriasi nuo *Coyote System* mechanizmo, atrodo, kad visų šių paslaugų veikimas priklauso nuo gana didelio kiekio naudotojų pateiktos informacijos tvarkymo, o tam reikia pasitelkti automatizuotą mechanizmą.

213. Pateikus šias pastabas, pirmiausia reikėtų įvertinti, ar pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslauga yra „paslaugos gavėjo pateiktos informacijos saugojimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį (3 dalis), ir, antra, nustatyti, ar tokios paslaugos teikėjas yra „tarpinis paslaugų teikėjas“, kaip tai suprantama pagal šios direktyvos II skyriaus 4 skirsnį (4 dalis).

3) Dėl prieglobos paslaugos sąvokos

214. Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalis susijusi su prieglobos paslaugų teikimu, t. y. informacinės visuomenės paslaugomis, kurias sudaro paslaugos naudotojo jo prašymu pateiktos informacijos saugojimas.

215. Tokia paslauga taip pat gali apimti šios informacijos sklaidą visuomenei naudotojo prašymu. Pagal suformuotą jurisprudenciją internetinio socialinio tinklo platformos valdytojas, kuris saugo šios platformos naudotojų pateiktą informaciją[82], ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformos valdytojas bent iš esmės yra prieglobos paslaugų teikėjai[83], kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnį. Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad nuorodų teikimo paslauga yra prieglobos paslauga, nes jos teikėjas perduoda šios paslaugos gavėjo informaciją

[82] Žr. 2012 m. vasario 16 d. Sprendimą *SABAM* (C-360/10, EU:C:2012:85, 27 punktas) ir 2019 m. spalio 3 d. Sprendimą *Glawischnig-Piesczek* (C-18/18, EU:C:2019:821, 22 punktas).

[83] Šiuo klausimu žr. 2021 m. birželio 22 d. Sprendimą *YouTube ir Cyando* (C-682/18 ir C-683/18, EU:C:2021:503, 104 punktas) ir 2022 m. balandžio 26 d. Sprendimą *Lenkija / Parlamentas ir Taryba* (C-401/19, EU:C:2022:297, 28 punktas).

interneto vartotojams atvirame ryšių tinkle ir išsaugo, t. y. įveda į savo serverio atmintį, kai kuriuos reklamuotojo pasirinktus duomenis [84]. Sąjungos teisės aktų leidėjas išlaikė tokią plačią prieglobos paslaugos apibrėžtį Reglamente 2022/2065 [85].

216. Taigi kyla klausimas, ar pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos yra paslaugos, kurių tikslas atitinka mano ką tik pateiktą apibūdinimą.

217. Šiuo klausimu pažymėtina, kad, skirtingai nuo internetinių socialinių tinklų platformoms ir dalijimosi vaizdo medžiaga platformoms teikiamos informacijos, informacija apie eismo sąlygas elektroninių paslaugų teikėjui pateikiama ne tam, kad ji būtų saugoma ir skleidžiama tokia forma, kokia ji yra pateikta, bet tam, kad būtų pildoma šiam paslaugų teikėjui prieinamos algoritminiu būdu tvarkomos informacijos talpykla. Toks tvarkymas leidžia sukurti vieną vaizdą, kuo tiksliau parodantį eismo sąlygas tam tikroje teritorijoje. Tada paslaugų teikėjas persiunčia šių operacijų rezultatus naudotojams, kad tikruoju laiku pateiktų jiems informaciją apie eismo sąlygas teritorijoje, kurioje jie yra.

218. Taigi, išskyrus pirminį perspėjimą apie įvykį, teikiant šią paslaugą naudotojo pateikta informacija nėra platinama visiems naudotojams tokia forma, kokia ji buvo pateikta. Kita vertus, ši paslauga sukuria naują „informacijos sluoksnį“ iš naudotojų pateiktos informacijos, o pagrindinis šios paslaugos tikslas yra prieigos prie jos suteikimas.

219. Be to, grįžtant prie pradinio perspėjimo apie įvykį, atrodo, kad jis nedelsiant ir automatiškai išplatinamas visiems atitinkamos paslaugos naudotojams.

220. Teikiant prieglobos paslaugą, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnį, saugojimo ir platinimo veiksmai atliekami naudotojo prašymu, o tai reiškia, kad jis inicijuoja šiuos procesus ir išlaiko tam tikrą šių veiksmų kontrolę.

221. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad *Coyote System* paslaugos veikimas grindžiamas algoritmu, pašalinančiu perspėjimus, kurių patikimumą pakankamai ginčijo naudotojų bendruomenė. Taigi pagal šį algoritmą atliktų veiksmų rezultatas pakeičia naudotojo, kuris pateikė pirminį perspėjimą, siekdamas jį išplatinti, sprendimą. Nors ginčijamų perspėjimų ištrynimas tikrai gali būti numatytas bendrosiose paslaugos naudojimo sąlygose, tai nekeičia fakto, kad naudotojo prašymu inicijuotus saugojimo ir platinimo veiksmus nutraukia algoritminio visos paslaugos teikėjo gautos informacijos tvarkymo rezultatas.

222. Galiausiai atrodo, kad toks pats tvarkymas taikomas perspėjimams, susijusiems su *Coyote System* nurodytu asmeniniu pranešimu ar nuotrauka. Iš tiesų jie nedelsiant ir automatiškai išplatinami, o kiti naudotojai gali patvirtinti arba ginčyti jų teisingumą. Visi šie pranešimai tvarkomi algoritminiu būdu ir teikiant paslaugą naudotojams perduodami tik šių veiksmų rezultatai [86].

[84] 2010 m. kovo 23 d. Sprendimas *Google France ir Google* (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159, 111 punktas).

[85] Taisydamas šią apibrėžtį, kuri nepritaikyta šių dienų iššūkiams, Sąjungos teisės aktų leidėjas, nustatydamas šią plačią prieglobos paslaugų kategoriją, išskyrė jos pakategorę, į kurią įeina interneto platformų teikiamos paslaugos, kurias sudaro ne tik naudotojų pateiktos informacijos saugojimas, bet ir jos sklaida visuomenei. Pagal Reglamentą 2022/2065 tokių platformų paslaugų teikėjams bent iš esmės taikomos konkrečios papildomos pareigos. Taip pat žr. šio reglamento 13 konstatuojamąją dalį.

[86] Atsižvelgiant į tai, negalima atmesti galimybės, kad prieglobos paslauga yra šios paslaugos, kurią sudaro pranešimų perdavimas naudotojams, sudedamoji dalis. Tačiau šioje byloje šios pranešimo funkcijos klausimas nekeliamas.

223. Tai reiškia, kad pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninę paslaugą sudaro ne vartotojų pateiktos informacijos saugojimas ir platinimas teikiant šią paslaugą, o naujo informacijos sluoksnio, kuriuo remiantis naudotojams pateikiamas vienas vaizdas, tikruoju laiku ir kuo tiksliau parodantis eismo sąlygas vietovėje, kurioje jie yra, sukūrimas remiantis šia informacija.

224. Šiuo klausimu Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad šio straipsnio 1 dalis netaikoma, kai paslaugos gavėjas veikia pagal paslaugų teikėjo įgaliojimus arba jo kontroliuojamas. Ši 1 dalis taip pat neturėtų būti taikoma, kai paslaugų teikėjas pateikia naudotojams jam pateiktos informacijos sankaupą, tačiau ją pergrupavus ji nebėra atpažįstama šioje sankaupoje. Taigi pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslauga nepatenka į šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies taikymo sritį.

225. Vis dėlto tęsiu savo analizę, jeigu kartais Teisingumo Teismas nepritartų mano siūlymui ir nuspręstų, kad pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslauga gali būti laikoma prieglobos paslauga, kaip ji suprantama pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnį. Iš esmės tam, kad ši nuostata būtų taikoma informacinės visuomenės paslaugos teikėjo atliekamam saugojimui, reikia, kad paslaugos teikėjas veiktų tik kaip „tarpinis paslaugų teikėjas“, pagal tokią reikšmę, kokią teisės aktų leidėjas suteikė šiai sąvokai tos direktyvos 4 skirsnyje[87].

4) Dėl prieglobos paslaugų teikėjo statuso

226. Iš Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalies, siejamos su jos 42 konstatuojamąja dalimi, matyti, jog tam, kad informacinės visuomenės paslaugos teikėjas patektų į šios nuostatos taikymo sritį, jo veikla turi būti tik techninio, automatinio ir pasyvaus pobūdžio, o tai reiškia, kad paslaugų teikėjas neturi žinių apie perduodamą ar saugomą informaciją ir negali jos kontroliuoti.

227. Atliekant vertinimą, kuriuo siekiama nustatyti, ar paslaugų teikėjo veikla yra tokio pobūdžio, svarbus paslaugų teikėjo dalyvavimo nustatant, kaip suteikta informacija pateikiama, ir „kuruojant“ turinį lygis.

228. Sprendime *L'Oréal ir kt.*, susijusiame su prekyvietės valdytoju[88], Teisingumo Teismas konstatavo, kad vien dėl to, jog valdytojas savo serveryje saugo pasiūlymus pirkti prekes, nustato savo paslaugos teikimo taisykles, už šią paslaugą gauna atlyginimą ir savo klientams suteikia bendro pobūdžio informaciją, iš jo neturėtų būti atimta galimybė pasinaudoti Direktyvoje 2000/31 numatytomis išimtimis atsakomybės srityje. Tačiau jei valdytojas suteikė pagalbą, skirtą visų pirma patobulinti atitinkamų pasiūlymų pirkti prekes teikimą ar juos reklamuoti, reikia matyti, kad jis užėmė ne neutralią poziciją tarp atitinkamo kliento – pardavėjo ir potencialių pirkėjų, bet atliko aktyvų vaidmenį, leidžiantį jam turėti žinių apie šiuos pasiūlymų duomenis ar juos kontroliuoti.

229. Taigi visų pirma tai, kad paslaugų teikėjas nustato naudotojų prašymu saugomos informacijos bendro pateikimo struktūrą, nereiškia, kad jis žino ar kontroliuoja šios informacijos turinį. Vadinasi, tai, kad pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos teikėjas iš anksto nustato eismo įvykių kategorijas, kurias naudotojai gali pasirinkti perspėdami apie įvykį, nereiškia, kad šis paslaugos teikėjas atlieka aktyvų vaidmenį, dėl kurio

87 Šiuo klausimu žr. 2010 m. kovo 23 d. Sprendimą *Google France ir Google* (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159, 112 punktas).

88 Žr. 2011 m. liepos 12 d. Sprendimą (C-324/09, EU:C:2011:474, 115 ir 116 punktai).

žinotų ar kontroliuotų duomenis, susijusius su tokiu perspėjimu. Sprendimą susieti perspėjimą su konkrečia kategorija priima paslaugos naudotojas ir jo pasirinkimas gali neteisingai atspindėti esamas eismo sąlygas.

230. Be to, pradinis perspėjimas apie eismo įvykį nedelsiant ir automatiškai išplatinamas visiems naudotojams. Šiuo etapu paslaugos teikėjas nepatikrina šio perspėjimo teisingumo ir tam, kad jis būtų išplatintas, jam nereikia imtis jokių veiksmų.

231. Vis dėlto tikslinė pirminių perspėjimų analizė pateikia neišsamų nagrinėjamos paslaugos vaizdą. Naudotojų pateikta informacija nėra platinama tokia, kokia yra, bet apdorojama algoritmiškai, kad būtų gautas bendras vaizdas, parodantis eismo sąlygas tam tikroje vietovėje [89].

232. Taigi kyla toks klausimas: ar pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjas atlieka tokį aktyvų vaidmenį, kuris jam suteiktų galimybę sužinoti arba kontroliuoti pranešimų turinį, kai jis yra įdiegęs automatizuoto tarpusavyje sąveikaujančių perspėjimų valdymo algoritmą, todėl visų šių perspėjimų pateikimas jam teikiant paslaugą priklauso nuo šio algoritmo veikimo? Nepriklausomai nuo kiekvieno šios paslaugos naudotojo individualiai siunčiamų pranešimų ir nuorodų turinio, galutinis visų šių pranešimų rezultatas, prieinamas visiems naudotojams, nustatomas pasitelkus algoritmą, kuris pergrupuoja perspėjimus arba juos ištrina.

233. *Coyote System* teigia, kad pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjas nekontroliuoja šios paslaugos naudotojų siunčiamų perspėjimų: perspėjimai iš karto ir automatiškai išplatinami visiems paslaugos naudotojams, niekaip nesikišant paslaugos teikėjui. Galimus užregistruotų perspėjimų pakeitimus, įskaitant jų ištrynimą, atlieka kiti naudotojai. Taigi, perfrazavus pačios šios bendrovės teiginį, paslaugos naudotojai „sukuria, klasifikuoja, keičia ir ištrina perspėjimus nuo pradžios iki pabaigos“.

234. Šiuo klausimu generalinis advokatas M. Poiares Maduro savo išvadoje byloje *Google France ir Google* [90] laikėsi nuomonės, kad paieškos sistemos *Google* valdytojas išlieka neutralus savo saugomos informacijos atžvilgiu, nes jo naudotojų atliktų paieškų rezultatai gaunami dėl automatinių algoritmų, veikiančių pagal objektyvius kriterijus, kad būtų rodomos tinklavietės, kurios gali dominti interneto vartotoją. Šių tinklaviečių rodymas ir tvarka, kuria jos rodomos, priklauso nuo jų svarbos suvestų raktinių žodžių atžvilgiu, o ne nuo *Google* suinteresuotumo atitinkama tinklaviete arba jos ypatingų santykių su tokia tinklaviete. Sprendime *Google France ir Google* [91] Teisingumo Teismas aiškiai nepakartojo šio kriterijaus ir sutelkė dėmesį į išimtinai techninį, automatinį ir pasyvų atitinkamo valdytojo veiklos pobūdį. Jis, be kita ko, pažymėjo, kad vien to, kad sutampa pasirinktas raktinis žodis ir interneto vartotojo įvestas paieškos žodis, nepakanka pripažinti, kad *Google* turi žinių apie reklamuotojų į jos sistemą įvestus ir jos serveriuose išsaugotus duomenis ir gali juos kontroliuoti.

89 Žr. šios išvados 223 punktą.

90 C-236/08–C-238/08, EU:C:2009:569, 144 punktas.

91 2010 m. kovo 23 d. Sprendimas (C-236/08–C-238/08, EU:C:2010:159, 114 ir 117 punktai).

235. Neseniai pateiktoje išvadoje bylose *YouTube ir Cyando*[92] generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe pabrėžė, kad algoritmas, sukurtas siekiant užtikrinti tam tikras dalijimosi vaizdo medžiaga platformos funkcijas, t. y. paieškos, indeksavimo ir paieškos rekomendacijų funkcijas, tik techniškai ir automatiškai apdoroja šios platformos valdytojo saugomą informaciją, todėl patikrina ne saugomos informacijos turinį, o jos rodymo sąlygas.

236. Be to, Sprendime *YouTube ir Cyando*[93] Teisingumo Teismas dėl vienos iš sąlygų, su kuriomis pagal Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalį siejamas tarpinio paslaugų teikėjo atleidimas nuo atsakomybės, nustatė, kad to, jog turinio dalijimosi internetu platformos valdytojas automatiškai indeksuoja į šią platformą įkeltą turinį, kad toje platformoje yra paieškos funkcija ir kad ji rekomenduoja vaizdo įrašus pagal naudotojų profilį ar pomėgius, negali pakakti, kad būtų galima daryti išvadą, jog ši sąlyga neįvykdyta. Kaip pažymėjau savo išvadoje byloje *Russmedia Digital ir Inform Media Press*[94], ši aplinkybė juo labiau negali atimti iš tokio valdytojo galimybės remtis toje nuostatoje numatytu atleidimu nuo atsakomybės. Klausimas, ar šios direktyvos 14 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nustatytos atleidimo nuo atsakomybės sąlygos yra įvykdytos, kyla tik tuo atveju, jei atitinkamas paslaugų teikėjas gali būti laikomas „prieglobos paslaugų teikėju, kuris prisiima neutralų vaidmenį“, kiek tai susiję su jo saugoma informacija, ir *a priori* gali remtis šiuo atleidimu.

237. Iš to darau išvadą, kad paslaugų teikėjas negali prarasti prieglobos paslaugų teikėjo statuso vien dėl to, kad naudoja algoritmą, pagal kurį automatizuotai indeksuojamas naudotojų pateikiamas turinys ir jiems rekomenduojamas turinys, kuris gali jį dominti, tačiau nepašalina ar nepaslepia kito turinio.

238. Vis dėlto algoritminį naudotojų pateiktos informacijos tvarkymą gali sudaryti ne turinio kuravimas, bet naujo informacijos sluoksnio, kuriame naudotojų pateikta informacija nebegali būti atpažįstama, sukūrimas. Taip yra, be kita ko, tuo atveju, kai atitinkama paslauga siekiama, kaip yra nagrinėjamu atveju, pateikti kuo teisingiausią dalies tikrovės vaizdą. Tokiu atveju šios paslaugos teikėjas gali atlikti tokį vaidmenį, kuris jam leidžia bent jau kontroliuoti naudotojų pateiktą informaciją. Jeigu paslaugos teikėjas, programuodamas savo algoritmą, nustato visos jo naudotojų pateiktos informacijos svarbos lygį pagal kriterijus, kurie, jo nuomone, leidžia pateikti tikslų eismo sąlygų vaizdą, reikėtų manyti, kad jis atlieka tokią kontrolę. Tai darydamas paslaugos teikėjas nustato informacijos, reikalingos siekiant patvirtinti informaciją arba ištrinti ją iš sistemos, kiekį ir „kokybę“. Be to, šie kriterijai gali būti susiję ne tik su sutampančios ar skirtingos informacijos, susijusios su konkrečiu eismo įvykiu, kiekiu, bet ir, be kita ko, su naudotojo patikimumo ir jo teikiamos informacijos vertinimu.

239. Taigi, nors pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjo naudojamas algoritmas nukreiptas į visą jo naudotojų pateiktą informaciją, jo programavimas priklauso nuo šio paslaugos teikėjo ir leidžia jam kontroliuoti perduodamą ar saugomą informaciją. Taigi šis paslaugos teikėjas negali remtis Direktyvos 2000/31 14 straipsnio 1 dalimi.

240. Atsižvelgiant į mano išvadą, padarytą išnagrinėjus Direktyvos 2000/31 14 straipsnį, ir į tai, kad jos 15 straipsnis taikomas tik paslaugų, nurodytų, be kita ko, pirmojoje iš šių nuostatų, teikimui, reikia konstatuoti, kad ši antroji nuostata neturi reikšmės vertinant nagrinėjamo

92 Žr. generalinio advokato H. Saugmandsgaard Øe išvadą sujungtose bylose *YouTube ir Cyando* (C-682/18 ir C-683/18, EU:C:2020:586, 160 ir 162 punktai).

93 Žr. 2021 m. birželio 22 d. Sprendimą (C-682/18 ir C-683/18, EU:C:2021:503, 114 punktas).

94 C-492/23, EU:C:2025:68, 53 punktas.

draudimo perduoti atitiktį minėtai direktyvai. Išsamumo sumetimais vis tiek išnagrinėsiu trečiąjį klausimą, jeigu Teisingumo Teismas nepritartų mano analizei, susijusiai su šios direktyvos 14 straipsniu.

c) Dėl Direktyvos 2000/31 15 straipsnio

241. Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnį draudžiama įpareigoti pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjus teikiant šią paslaugą tam tikrais atvejais neperduoti tam tikrų kategorijų pranešimų ar nuorodų, kai paslaugos teikėjas šiuo tikslu nesusipažįsta su jų turiniu.

242. Siekiant atsakyti į šį klausimą, reikia nustatyti, ar paslaugos teikėjui praneštu draudimu perduoti jam nustatomos pareigos, kurios taikomos tik konkrečiu atveju. Pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalį valstybėms narėms draudžiama nustatyti prieglobos paslaugų teikėjams bendrą prievolę stebėti informaciją, kurią jie perduoda arba saugo, ir bendrą prievolę aktyviai domėtis faktais arba aplinkybėmis, rodančiomis nelegalią veiklą, iš šios direktyvos 47 konstatuojamosios dalies matyti, kad toks draudimas nėra susijęs su stebėjimo prievolėmis, „[taikomomis] konkrečiu atveju“.

243. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad priemonės, kuriomis paslaugų teikėjas įpareigojamas savo lėšomis įdiegti filtravimo sistemas ir bendrai bei nuolat stebėti duomenų turinį, kad užkirstų kelią bet kokiam būsimam intelektinės nuosavybės teisių pažeidimui, yra nesuderinamos su Direktyvos 2000/31 15 straipsnio 1 dalimi[95]. Iš to matyti, kad pareiga stebėti bet kokį būsimą tam tikros kategorijos teisių pažeidimą jokiu būdu neapsiriboja konkrečiu atveju, kaip tai suprantama Sąjungos teisės aktų leidėjo šios direktyvos 47 konstatuojamojoje dalyje.

244. Vis dėlto, kaip pažymėjau savo išvadoje byloje *Glawischnig-Piesczek*[96], Teisingumo Teismas sprendime *L'Oréal ir kt.*[97] pripažino, kad prieglobos paslaugų teikėjas gali būti įpareigotas imtis priemonių, kuriomis būtų prisidedama prie naujų tokio paties pobūdžio ir to paties paslaugų gavėjo daromų pažeidimų prevencijos. Iš to sprendžiau, jog tam, kad nebūtų nustatyta bendra prievolė, stebėjimo prievolė turi atitikti papildomus reikalavimus, t. y. būti susijusi su naujais to paties paslaugos gavėjo daromais tokio paties pobūdžio tokių pačių teisių pažeidimais[98]. Vadinasi, su konkrečiu atveju siejama stebėjimo pareiga turi apsiriboti, be kita ko, tik informacija, kurią paslaugos teikėjas turi nustatyti ir paskui pašalinti arba padaryti prieigą prie jos neįmanomą.

245. Teisingumo Teismas Sprendime *Glawischnig-Piesczek*[99] atitinkamai pripažino, kad informacinės visuomenės paslaugų teikėjui nustatytas įpareigojimas pašalinti konkrečius turinio, kurį jis saugo kaip prieglobos paslaugų teikėjas, elementus, kuriuose yra pranešimų, identiškų tiems, kuriuos nacionalinis teismas pripažino šmeižikiškais naudotojo atžvilgiu, arba jiems analogiškų pranešimų, yra siejamas su konkrečiu atveju. Teisingumo Teismas pabrėžė, kad šiuo įpareigojimu prieglobos paslaugų teikėjas nebuvo įpareigotas savarankiškai vertinti saugomo

95 Šiuo klausimu žr. 2021 m. birželio 22 d. Sprendimą *YouTube ir Cyando* (C-682/18 ir C-683/18, EU:C:2021:503, 135 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

96 C-18/18, EU:C:2019:458, 42 punktas.

97 2011 m. liepos 12 d. Sprendimas (C-324/09, EU:C:2011:474, 144 punktas).

98 Žr. mano išvadą byloje *Glawischnig-Piesczek* (C-18/18, EU:C:2019:458, 45 punktas).

99 2019 m. spalio 3 d. Sprendimas (C-18/18, EU:C:2019:821).

turinio [100]. Jis nusprendė, kad šis prieglobos paslaugų teikėjas, atlikdamas automatizuotą paiešką, galėjo tik patikrinti, ar turinys apima įpareigojime nurodytą informaciją, ir, jei ši sąlyga neįvykdyta, neprivalėjo pats nagrinėti, ar šis turinys būtų šmeižikiškas.

246. Beje, savo išvadoje byloje *Mc Fadden* [101], susijusioje su ryšių tinklo paslaugų teikėju, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/31 12 straipsnį, remdamasis šios direktyvos parengiamaisiais darbais, pažymėjau, jog tam, kad įpareigojimas galėtų būti laikomas taikytinu konkrečiu atveju, reikia, be kita ko, kad jis būtų ribotas ir pagal stebėjimo trukmę. Reikalavimą, susijusį su stebėjimo prievolės apribojimu laiko atžvilgiu, patvirtina įvairūs Teisingumo Teismo sprendimai [102], ir atrodo, kad Teisingumo Teismas patvirtino tokį aiškinimą Sprendime *YouTube ir Cyando* [103], nurodęs, kad šios direktyvos 15 straipsniu draudžiama prieglobos paslaugų teikėjui nustatyti bendro ir nuolatinio stebėjimo įpareigojimą.

247. Pažymėtina, kad visi stebėjimo įpareigojimą apibrėžiantys aspektai yra tarpusavyje susiję. Taigi, siekiant atsakyti į klausimą, ar įpareigojimas atitinka Direktyvos 2000/31 15 straipsnyje numatytą draudimą, šias aplinkybes reikia įvertinti bendrai.

248. Būtent atsižvelgiant į šiuos samprotavimus reikia nustatyti, ar tam, kad būtų laikomasi nagrinėjamo draudimo perduoti, paslaugos teikėjas turi vykdyti pakankamai tikslingą stebėseną, tiek, kad apsiribotų tik konkrečiu atveju.

249. Šiuo klausimu primenu, kad pagal Prancūzijos teisę sprendimas dėl draudimo priimamas dėl kiekvieno patikrinimo, kuriam kompetentinga institucija nori netaikyti pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninių paslaugų. Be to, paslaugos teikėjui nustatytas įpareigojimas, taikant draudimą perduoti, yra apribotas laiko atžvilgiu. Iš Kelių eismo kodekso L 130–11 straipsnio matyti, kad maksimali draudimo trukmė nustatoma atsižvelgiant į atitinkamo patikrinimo kelyje pobūdį ir bet kuriuo atveju negali viršyti dvylikos valandų. Be to, pagal šią nuostatą teritorijos, kuriai taikomas draudimas, plotas skiriasi atsižvelgiant į tai, ar tai aglomeracija, ar ne, todėl paslaugos teikėjui nustatytas įpareigojimas taip pat yra apribotas erdvės atžvilgiu.

250. Taigi tam, kad laikytųsi draudimo perduoti, paslaugos teikėjas privalo neperduoti informacijos, susijusios su tiksliai apibrėžtu patikrinimu kelyje. Jis neturi savarankiškai vertinti visos saugomos informacijos, tačiau, siekdamas nustatyti, kuriai informacijai taikomas šis draudimas, jis turi taikyti sprendime dėl draudimo nurodytus kriterijus, kuriais šio draudimo apimtis apribojama dalyko, laiko ir erdvės atžvilgiu.

251. Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad dėl nagrinėjamo draudimo perduoti nekyla daugiau pareigų nei tos, kurios susijusios su konkrečiu atveju, tačiau tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

100 Žr. 2019 m. spalio 3 d. Sprendimą *Glawischnig-Piesczek* (C-18/18, EU:C:2019:821, 45, 46 ir 53 punktai).

101 C-484/14, EU:C:2016:170, 132 punktas.

102 Taip pat žr. mano išvadą byloje *Glawischnig-Piesczek* (C-18/18, EU:C:2019:458, 49 punktas).

103 Šiuo klausimu žr. 2021 m. birželio 22 d. Sprendimą *YouTube ir Cyando* (C-682/18 ir C-683/18, EU:C:2021:503, 135 punktas).

252. Šios išvados nepaneigia *Coyote System* teiginiai, kad, priešingai, nei nurodė tas teismas, dėl draudimo perduoti paslaugos teikėjai yra *de facto* priversti susipažinti su naudotojų perduotais pranešimais, nustatyti, ar jų turinys patenka į Kelių eismo kodekso L.130–11 straipsnio II dalyje numatytos išimties taikymo sritį[104], ir atrinkti tuos, kurie gali būti perduodami likusiai bendruomenės daliai.

253. Ši bendrovė ginčija prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo vertinimus, tačiau nepaaiškina, kodėl filtravimas negali būti atliekamas automatiškai, paslaugos teikėjui prieš tai neanalizuojant pranešimų turinio, atsižvelgiant į Sprendime *Glawischnig-Piesczek*[105] pasiūlytą išeitį. Be to, kaip jau pažymėjau[106], pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnį nedraudžiamas bet koks įpareigojimas aptikti ar filtruoti. Vis dėlto šia nuostata draudžiamas bet kokios formos bendras stebėjimas, nepaneigiant šioje srityje nustatomo įpareigojimo, siejamo su konkrečiu atveju.

254. Atsižvelgiant į visas šias aplinkybes, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti, kad pagal Direktyvos 2000/31 15 straipsnį nedraudžiama įpareigoti pagalbos vairavimui ar navigacijai nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjų teikiant šią paslaugą nepersiųsti tam tikrų kategorijų pranešimų ar nuorodų, jeigu pranešimų ar nuorodų, kuriems taikomas šis draudimas, nustatymo tikslais paslaugų teikėjai neprivalo savarankiškai vertinti visos saugomos informacijos, tačiau turi taikyti sprendime dėl draudimo nurodytus kriterijus, kuriais tokio draudimo apimtis apribojama dalyko, laiko ir erdvės atžvilgiu.

255. Nedarant poveikio pirma pateiktoms papildomoms pastaboms, susijusioms su Direktyvos 2000/31 15 straipsnio aiškinimu, laikausi šios išvados 240 punkte išdėstytos pozicijos, kad ši nuostata nėra svarbi analizuojant nagrinėjamo draudimo perduoti atitiktį minėtai direktyvai.

VI. Išvada

256. Atsižvelgdamas į visa, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui taip atsakyti į *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) pateiktus prejudicinius klausimus:

byloje C-188/24:

1. koordinuojama sritis, kaip ji apibrėžta 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje 2 straipsnio h punkte, apima informacijos skelbimo internete paslaugų teikėjams nustatytą įpareigojimą įdiegti techninius mechanizmus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių galimybei gauti prieigą prie pornografinio turinio, nepaisant to, kad ši pareiga neapima nė vieno iš šios direktyvos II ir III skyriuose esančiomis derinimo nuostatomis reglamentuojamų klausimų;

[104] Pagal L.130–11 straipsnio II dalį „šio straipsnio I dalyje nurodytas draudimas netaikomas 2013 m. gegužės 15 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 886/2013, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/40/ES papildoma nuostatomis dėl duomenų, kurių reikia, kad vartotojams, kai įmanoma, nemokamai galima būtų teikti su eismo sauga susijusią būtinąją universalią eismo informaciją, ir tos informacijos teikimo procedūrų [OL L 247, 2013, p. 6], 3 straipsnyje numatytiems įvykiams ar aplinkybėms“. Šioje nuostatoje išvardyta 12 meteorologinių ar kelių sąlygų (pvz., gyvūnas, asmuo, kliūtis ar nuolaužos kelyje), kurios gali turėti įtakos pačiam kelių eismo saugumui.

[105] 2019 m. spalio 3 d. Sprendimas *Glawischnig-Piesczek* (C-18/18, EU:C:2019:821, 46 punktas).

[106] Žr. šios išvados 245 punktą.

2. įpareigojimas įdiegti techninius mechanizmus, skirtus užkirsti kelią nepilnamečių galimybei gauti prieigą prie pornografinio turinio, negali būti neįtrauktas į koordinuojamą sritį, kaip ji suprantama pagal minėtos direktyvos 2 straipsnio h punktą, vien dėl to, kad kyla iš bendrų ir abstrakčių baudžiamosios teisės nuostatų, pagal kurias tam tikri veiksmai laikomi nusikalstama veika, už kurią gali būti persekiojama, ir kurios vienodai taikomos visiems fiziniams ar juridiniams asmenims;

3. tai, kad individualių priemonių, susijusių su konkrečia paslauga, nustatymas negali užtikrinti Chartijos 1 ir 24 straipsniuose ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, pasirašytos 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje, 8 straipsnyje garantuojamų pagrindinių teisių apsaugos, neleidžia nukrypti nuo tos pačios direktyvos 3 straipsnyje nustatyto mechanizmo, siekiant tam tikrai paslaugų teikėjų kategorijai taikyti iš bendrų ir abstrakčių nuostatų kylantį įpareigojimą;

byloje C-190/24:

1. koordinuojama sritis, kaip ji apibrėžta Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkte, apima draudimą pagalbos vairuojant ir navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą elektroninės paslaugos teikėjams pasitelkus šią paslaugą perduoti bet kokį naudotojų pateiktą pranešimą ar nuorodą, galinčius leisti kitiems naudotojams išvengti patikrinimų kelyje, nepaisant to, kad šis draudimas nesiejamas nė su viena iš sričių, reglamentuojamų šios direktyvos II ir III skyriuose esančiomis derinimo nuostatomis;

2. Direktyvos 2000/31 3 straipsniui neprieštarauja draudimas perduoti pranešimus ir duomenis, siunčiamus pagalbos vairuojant ar navigacinės pagalbos nustatant geografinę buvimo vietą paslaugos naudotojų, kurį šių paslaugų paskirties valstybė narė ketina taikyti ir kitose valstybėse narėse įsisteigusiems šių paslaugų teikėjams, jeigu šis draudimas atitinka tos pačios direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje arba atitinkamais atvejais – 3 straipsnio 5 dalyje numatytas sąlygas.